

Vlaamse
overheid

13

Isabel Lambeens, Instituut voor
Natuur- en Bosonderzoek (INBO):

**“Op het werk draag
ik een waadpak”**

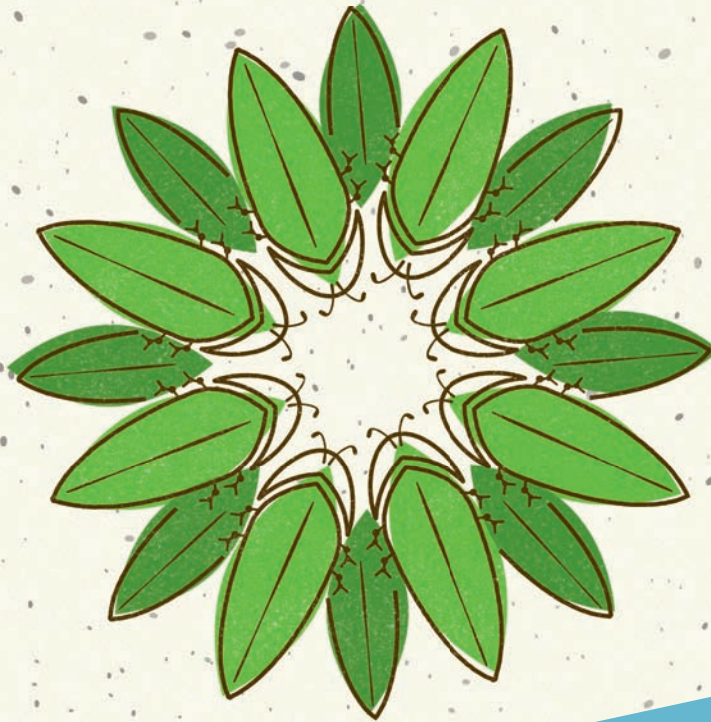
Mensen achter het uniform

MOSLIMCOLLEGA'S OVER

religie, kleur
en werk

HOE ZOU HET ZIJN MET ...

de fusies?

Hoe zorgt een gezonde bodem voor meer buurtgevoel?

Veel terreinen in Vlaanderen liggen er verlaten en verontreinigd bij. Hun industrieverleden liet z'n sporen na in de bodem. Door bodemsanering kunnen ze een nieuw leven krijgen én geven aan de buurt errond.

Het gebied aan de Langerbruggekaai tussen Gent en Evergem was zo'n terrein. Sinds september vorig jaar saneert de Vlaamse overheid er de bodem nadat onderzoek wees op zware vervuiling. Op deze gesaneerde bodem komt een buurtpark waar kinderen kun-

nen spelen en burens mekaar kunnen ontmoeten. Samen met hen kozen we voor de aanleg van een speelbos, wandelpad, picknickplaats, ontmoetingspleintjes, groen fietspad, ... Het zag er nooit beter uit voor de Langerbruggekaai. En de buurtbewoners denken hetzelfde.

Gebieden zoals dat aan de Langerbruggekaai hebben potentieel. De Vlaamse overheid zet zich mee in om zo veel mogelijk van deze terreinen te transformeren in een aangenamere leefomgeving.

Ontdek op bodembewust.be hoe een duurzaam bodembeleid onze toekomst kan veranderen. Schrijf u in voor het #bodembewust debat op 22 april met o.a. Jan Tytgat, Leo Bormans, Karen Vancampenhout en moderator Ann De Bie.

Stoffig? Wij?

EDITO

Die avond hadden mijn vriendin en ik een paar gezellige Kempenzonen leren kennen in de après-skibar. Een welkome afwisseling na de macho's die ons – twee meiden in skipak aan de toeg – tot dan hadden benaderd. Na een pint of twee vroeg een van hen wat ik voor de kost doe. "Allez, zo'n coole madam? Dat had ik nu niet verwacht", klonk het toen ik vertelde wat mijn job is. Nee, het was niet wat ik doe – dat leek hem wel ok – maar dat het voor de overheid is. "Je lijkt helemaal niet zo stoffig."

Net als al die andere keren heb ik dat cliché weggelachen. Dat de realiteit wel anders is, zei ik hem, maar dat ik begrijp vanwaar het cliché komt. En dat we onszelf best kunnen relativeren bij de overheid. Of dacht hij misschien dat we niet keihard hadden gelachen toen het tv-programma

De Ideale Wereld de vakbondsreacties tegen de verhuisplannen naar het VAC Brussel op Thurn & Taxis op de korrel nam? U weet wel, die reportage met de dappere ambtenaren-met-gamellen die op missie vertrekken naar T&T, inclusief roze touw. Uiteraard begrijpt de publieke opinie niet 'waarom die Vlaamse ambtenaren geen 200 meter verder willen stappen', al was dat maar een klein deel van het verhaal. Even nog heb ik mijn arme

tooggenoot lastiggevalen met mijn frustratie dat de pers zo lang is blijven doorgaan over het feit dat 'de Vlaamse ambtenaren geen stap te ver willen zetten'. Dat ik dat op den duur, toen het vorige maand weer maar eens in alle media werd opgerakeld, alleen nog maar als kwaadwillige *bashing* kon zien.

Voor de rest was het nog een gezellige avond, hoor. Maar achteraf had ik wel een kleine kater. Niet van het platte Oostenrijkse bier (en de rest). Maar door het besef dat er een breder probleem is voor ons, ambtenaren. We zitten in het verdomhoekje. Al jaren moeten we besparingen slikken op 'het overheidsapparaat'. Vandaag staat daar eindelijk een kerntakendebat tegenover, al is nog niet helemaal duidelijk hoe dat precies moet gaan. Maar dwars door die besparingen en kerntakenplannen heen lopen ook de regeringsmissie 'Radicaal digitaal', reorganisaties en efficiëntieprocessen. Is er eigenlijk nog iemand die wil investeren in de ambtenaren zelf? Is er iemand die zich afvraagt hoe je ambtenaren onder die druk gemotiveerd en flexibel houdt? Want anders gaan we kweken wat we net niet willen: verdoofde en apathische ambtenaren. Die inderdaad geen stap te veel willen zetten.

Ik weet het, cool staat het niet om daar op skireis mee bezig te zijn. Maar wees gerust: de andere avonden après-ski zijn anders gelopen. Efficiënt was het wel, want dit edito was al zo goed als klaar toen ik thuis kwam. Ha! Lui en stoffig, wij?

"Is er iemand die nog wil investeren in de ambtenaren zelf?"

Leen De Dycker, hoofdredacteur

www.twitter.com/leendedycker

Leen

BIO.

Je kan er niet meer omheen.

Het assortiment is gegroeid. En dat mag je gerust letterlijk nemen.

Bio, dat is niet meer alleen quinoa en couscous. Maar ook al die andere dingen die 's avonds zorgen voor een lekkere maaltijd. Zoals farfalle, pastasaus en een glaasje wijn. En je hoeft er niet meer naar te zoeken, want je vindt ze ondertussen in bijna elke winkel in je buurt.

CAMPAGNE GEFINANCIERD
MET DE STEUN VAN DE EUROPESE UNIE
EN VLAANDEREN

Zeker lezen

10

65 EN NIET MET PENSIOEN

“Ik wilde eigenlijk nog langer blijven”

18

ONZE COLLEGA'S MET EEN MIGRATIEACHTERGROND

“Kijk voorbij ons geloof en onze kleur”

32

WETENSCHAPPER BART VAN DE VIJVER VAN PLANTENTUIN MEISE

**“Sommige eilanden op Antarctica
ken ik als mijn broekzak”**

13

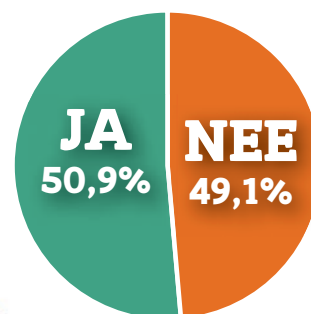
INHOUD

Nr. 52

-
- 3 Editie van hoofdredacteur Leen
-
- 5 Inhoud
-
- 6 Samengevat
-
- 10 Boswachter Louis Van de Leest, 65
-
- 12 De mensen achter het uniform
-
- 18 Onze collega's met een migratieachtergrond
-
- 22 Als je collega van geslacht verandert
-
- 25 Hoe zou het nog zijn met ... de fusies?
-
- 28 Schatten van Vlaanderen: Magische start
-
- 30 Ombudsman telt 8% meer klachten in 2014
-
- 32 De job van wetenschapper
Bart Van de Vijver
-
- 36 Actie 'Heerlijk Helder' maakt van
ambtenarees duidelijke taal
-
- 38 Quiz: Test uw kennis van het ambtenarees
-
- 40 Passie voor schlagers
-
- 42 Mag u naar huis gaan bij ziekte of ongeval?
-
- 43 Welkom, nieuw collega's!
-
- 44 In de bloemetjes
-
- 46 Win
-
- 48 Bij de burens
-
- 49 Strip door Simon Spruyt
-
- 50 Puzzel
-
- 51 Column: Veerle
-
- 52 Lezers aan het woord
-
- 53 Gemotiveerd aan de slag: 10 tips
-
- 55 Gezegd
-

Helft ziet veranderingen zitten

Ziet u de komende veranderingen zitten?
Dat vroegen we in ons vorige nummer.
De reacties zijn mooi verdeeld:
de ene helft antwoordt ja,
de andere helft nee.

JA

NEE

NIEUWE POLL

STEM EN WIN

Voelt u zich voldoende gewaardeerd op uw werk?

Met al die besparingen en veranderingen is het meer dan ooit nodig om mensen gemotiveerd te houden. Hoe zit dat met u? Voelt u zich op het werk voldoende gewaardeerd? En waar ligt dat aan?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen.

Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 20 euro. U kunt stemmen tot en met 15 april 2015.

REACTIES

Als het maar vooruitgaat, zonder al te veel ambtenarengedoe en discussies over macht binnen de baronietjes.

Het heeft geen zin om te kankeren over onvermijdelijke zaken. Je pakt ze beter aan, want je moet er toch doorheen.

Verandering doet je herbronnen, stimuleert de creativiteit en is de goede weg naar innovatief denken.

De kerntaken duidelijk bepalen lijkt mij positief voor de werking van de overheid.

We leven in een tijd van veranderingen, de ene al leuker dan de andere. De nieuwe open kantoren in het VAC zijn we toch ook gewoon geworden.

Steeds moeten veranderen en nergens meer continuïteit vinden is een groot probleem, zeker voor oudere collega's.

Meer aandacht voor de inhoud van het werk en minder veranderitis van de structuren!

In onze entiteit zijn we al twaalf jaar aan het veranderen. Uiteindelijk levert dat weinig op, behalve onzekerheid, en heel veel tijd en energie die in het veranderingsproces kruipen, met als eindresultaat: overwerkte en gedemotiveerde collega's.

Ik heb in 37 jaar al veel 'veranderingen' meegemaakt. Telkens waren we slechter af.

Ik vrees dat de veranderingen hetzelfde effect zullen hebben als BBB ten tijde van Paars: de administratie werd nog ondoorzichtiger en er kwam nog meer bureaucratie.

Collega's van o.a. FIT, LNE, LV, INBO, OVAM en ANB zullen vanaf 1 mei aan het werk zijn op de Wereldexpo. (foto: simulatie Belgisch paviljoen)

Vlaamse overheid op Wereldexpo in Milaan

Hoe kun je de wereldvoedselproblemen oplossen? Die vraag staat centraal op de Wereldexpo in Milaan (1 mei tot 31 oktober). De Vlaamse overheid zet in het Belgische paviljoen onder meer technologie in de kijker die mogelijk mee een oplossing biedt voor die problematiek.

In het Belgische paviljoen op de Wereldexpo in Milaan valt er heel wat te ontdekken: van typisch Belgisch eten tot baanbrekende voedseltechnologie. "De collega's van Flanders

Investment and Trade (FIT) nemen de leiding op zich voor het Vlaamse deel", zegt Sara Caudron van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). "Het Departement LNE coördineert een drieluik. Zo is er een seminarie over voedsel waarin zowel de academische wereld, bedrijven als de overheid aan bod komen. We laten de wereld zien dat Vlaanderen een voortrekker is op het vlak van duurzame technologische oplossingen. Het seminarie wordt samen met mensen van Landbouw en Visserij (LV), INBO, OVAM, ANB ... ingevuld."

"In het paviljoen zorgen we daarnaast voor beeldmateriaal over voedselverliezen en over manieren waarop consumenten gesensibiliseerd kunnen worden om bijvoorbeeld voedseloverschotten te vermijden. Ook de aankleding van de tuin nemen we voor onze rekening. We plaatsen er een bijenkorf en insectenhotel. Dat laatste is erg belangrijk omdat bijen heel centraal staan in de voedselketen", besluit Sara.

www.flanderstrade.be/Expomilaan

Sara Caudron,
Departement LNE

Nieuwe streefcijfers vanaf 2016

Vanaf 2016 komen er nieuwe streefcijfers voor collega's uit kansengroepen. Dat staat in het nieuwe gelijkekansen- en diversiteitsplan 2015. Voor collega's met een migratieachtergrond is het nieuwe streefcijfer 10%. Het huidige streefcijfer is 4% tegen eind 2015, een doel dat met 4,3% in 2013 al gehaald werd. De cijfers voor 2014 waren bij het ter perse gaan nog niet bekend. Ook voor vrouwen in top- en middenkader gaat het streefcijfer omhoog: van 33% naar 40%. Eind 2014 telden

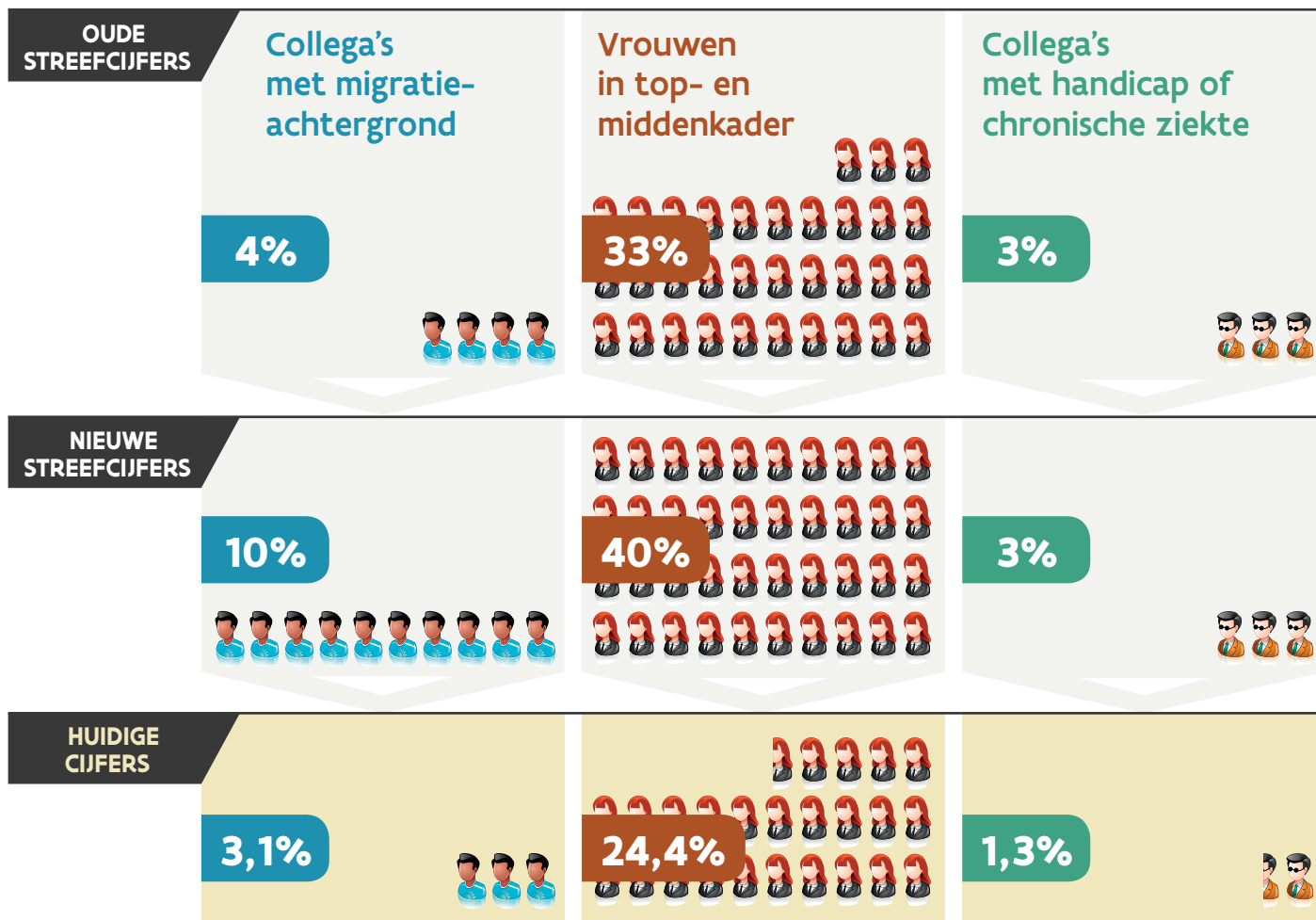
we 33,6% vrouwen in ons middenmanagement en 24,4% vrouwen aan de top.

Voor personen met een handicap of chronische ziekte blijft het streefcijfer 3%, maar er komen meer inspanningen om dat percentage ook echt te bereiken. Op dit moment werken er amper 1,3% collega's uit die groep bij de Vlaamse overheid.

Om die nieuwe streefcijfers te halen, komen er acties. Zo is er voor collega's met een handicap of chronische

ziekte een nieuw online netwerk, ONbeperkt. Ook voor vrouwen met ambitie komt er een nieuw netwerk. Daarnaast wil de dienst Diversiteitsbeleid een aantal drempels wegwerken bij aanwervingen. Belangrijk is dat diversiteit een zaak wordt van iedereen, en niet alleen van diversiteitsambtenaren, zo stelt het plan.

Meer over het nieuwe plan leest u op www.bestuurszaken.be/diversiteitsbeleid.

LNE daagt Vlaanderen uit

De collega's van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) roepen mensen op om in april hun auto dertig dagen niet te gebruiken, dertig dagen meer stilte te zoeken of om dertig dagen voor meer groen te zorgen in hun omgeving. "Met onze campagne '30 dagen' willen we mensen een echte uitdaging geven die tegelijkertijd het milieu een handje helpt", vertelt Jasperina Deforce, een van de initiatiefnemers. "Ook in december dit jaar en april volgend jaar zullen we telkens drie uitdagingen lanceren."

30 dagen...

... zonder auto

Collega Leontien Demeyere van het Departement Kanse-larij en Bestuur zal de auto dertig dagen aan de kant laten staan. "Ik gebruik mijn wagen al heel weinig en vraag me af hoe groot de stap is om hem helemaal niet meer te gebruiken. Zal ik mijn auto missen of niet?"

... meer stilte

Redacteur Petra Goovaerts gaat meer stilte zoeken. "Overdag met vier op een eiland, 's avonds met vijf aan tafel. Op het werk is het zelden echt stil en thuis al helemaal niet. Hoe kan je meer stille momenten inbouwen als er sowieso veel drukte in je leven is? Ik ben benieuwd."

... meer groen

"Meer groen, zowel thuis als op het werk, dat is wat ik wil", zegt redacteur Veerle Van den Broeck, die de uitdaging aangaat om meer groen in haar leven te krijgen. "Meer vlinders, hommels en andere beestjes in mijn stadstuin en verse kruidenthee op het werk staan alvast op mijn verlanglijstje."

Volg hun uitdaging op
www.vlaanderen.be/1330dagen.be

Kwart meer facturen te laat betaald in 2014

In 2014 betaalde de Vlaamse overheid bijna 7 miljoen euro aan interesten voor te laat betaalde facturen. Dat is een kwart meer dan in 2013. Dat heeft onder meer te maken met het feit dat 2014 een verkiezingsjaar was. Voor en na de verkiezingen wordt een deel van het budget geblok-

keerd om te vermijden dat ministers nog snel geld uitgeven, waardoor facturen in die periode niet altijd betaald kunnen worden. Daarnaast zijn er tal van andere redenen waarom een factuur niet op tijd betaald wordt, zoals onvoorziene extra werken of betwistingen.

Niet-betwiste facturen moeten binnen dertig dagen betaald worden. Met de elektronische factuur zouden de rekeningen sneller betaald moeten worden. In februari ging de eerste elektronische factuur de deur uit.

TELEX

... **Onze dienstwagens delen met burgers?** Het is misschien minder veraf dan u denkt. De Vlaamse Regering gaat immers bekijken hoe het wagenpark van de overheid kan worden gedeeld. Er is alvast overleg met Cambio, de grootste autodeelaanbieder van het land, en het is de bedoeling om in de provinciehoofdsteden proefprojecten te starten.

... Op 18 april rijdt **tram 8** voor het eerst door de **Reuzenpijp**, de metrokoker onder de Turnhoutsebaan in **Antwerpen** die er lang ongebruikt bij lag. Dit jaar is het bovendien veertig jaar geleden dat de tram in Antwerpen ondergronds begon te rijden. Reden te meer voor De Lijn Antwerpen om feest te vieren tijdens de paasvakantie. Tussen 11 en 16 april kunt u de Reuzenpijp bezoeken en op 18 april wordt de eerste rit door de koker gevierd met een **volksfeest**. Als u ook wilt meevieren en -rijden, surf dan naar www.tramstad.be.

... Alle Vlaamse ambtenaren konden suggesties geven voor de **naam** van het nieuwe **VAC Brussel**. Benieuwd naar welke overleden Vlaamse kunstenaar of auteur die een band heeft met Brussel, het VAC genoemd zal worden? De naam wordt deze lente nog bekendgemaakt tijdens de **eerstesteenlegging**.

... Taart en een award waren er voor de collega's van Ruimte Vlaanderen omdat ze **hun mailboxen het best hebben opgeruimd** tijdens het **jaar van de e-mail**, een actie van de Coördinerende Archiefdienst. Andere voorbeeldige opruimers waren Het Facilitair Bedrijf en het KMSKA.

... Hoe zal de Vlaamse Regering het gat in de begroting dichten? Bij het ter perse gaan van 13 was dat nog niet duidelijk omdat de **begrotingscontrole** nog niet was afgerond. Feit is dat die controle een heel zware dobber is door de lage groei en door de inflatie, met een geraamd tekort (midden maart 2015) van 900 miljoen euro.

BOSWACHTER LOUIS VAN DE LEEST, 65

“Ik wilde eigenlijk nog langer werken”

“Ik ben gezond en ik doe mijn werk in de bossen nog altijd graag. Waarom zou ik dan niet langer blijven?” Louis Van de Leest van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) werkt al 35 jaar als boswachter. Hij zag redenen genoeg om ook na zijn 65ste voltijds aan de slag te blijven en gaat daarom door tot hij 66 wordt in augustus.

PETRA GOOVAERTS · FOTO: JONAS ROOSENS

“Ik beseft dat ik een uitzondering ben, want de meeste mensen kijken uit naar hun pensioen. Ik niet.” De federale regering wil de pensioenleeftijd voor ambtenaren tegen 2030 optrekken van 65 naar 67 jaar. Maar daar heeft Louis Van de Leest dus niet op gewacht. Hij werkt nog een jaar na de wettelijke pensioenleeftijd en heeft daar zo zijn redenen voor. “In mijn familie- en vriendenkring heb ik gezien wat met pensioen gaan met je kan doen. Na de aanvankelijke bevrijding volgt soms de terugslag. Mensen voelen zich wat uitgerangeerd en hun alertheid vermindert. Daar komt nog bij dat oud worden bij ons in de familie zit. Ik heb tantes die ouder zijn dan honderd, en de mannen worden ook vlot negentig. Als je realistisch bent, moet je gewoon toegeven dat het onbetaalbaar is voor de overheid om je dertig tot vijfendertig jaar lang een pensioen uit te betalen.”

Zweden

Louis laat zich graag inspireren door de Scandinavische landen. Van alle Europeanen blijven de Zweden het langst aan het werk. “Wij hebben nog een hele weg af te leggen”, zegt hij. “Als je langer wilt werken, moet je een uitgebreide argumentatie schrijven waarom je dat wilt doen. Je moet je echt verdedigen.”

Echt gedaan

Louis wou graag tot zijn 67ste werken, maar dat is niet mogelijk door de personeelsbesparingen. “Het was een klap om te horen dat een verlening niet mogelijk is. Deze zomer zal het dus echt gedaan zijn”, zegt hij. “We zijn nu nog met vier boswachters in het Vlaamse gedeelte van het Zoniënwoud. Het werk zal na mijn vertrek verdeeld worden onder de drie andere boswachters.”

“Het werk in het Zoniën-
woud zal verdeeld
worden onder de drie
andere boswachters”

Louis Van de Leest

Burlesque
danseres

Iron
Maiden
fan

OMKLEDEN NA HET WERK

De mensen achter het uniform

Thuis
een beetje
Thai

Vier collega's die er in hun vrije tijd helemaal anders uitzien dan op de werkvloer. Maar kunt u ook raden wat hun job precies is en welke kleren ze op het werk dragen?

GUDRUN DE WAELE EN PETRA GOOVAERTS
FOTOS LIEVEN VAN ASSCHE

Brusselse
actrice

“Ik hou van mooie kleren”

Een waadpak of vrouwelijke jurkjes met een sexy knipoog: vestimentair kan het contrast moeilijk groter zijn. Toch stapt Isabel Lambeens (33) moeiteloos van de ene outfit in de andere. Bij het INBO onderzoekt ze het visbestand in Vlaanderen. Na de werkuren gaat veel tijd naar haar dansgroep The Hoochie Coochie Girls.

“Als we ergens in de natuur of in een rivier of kanaal vissen onderzoeken, dragen we vaak een waadpak. Echt comfortabel is dat niet, en modieus al helemaal niet”, vertelt Isabel. “Maar ik ben heel blij dat we die pakken hebben. Ze bieden bescherming als we elektrovisen (met een stroomdraad worden de vissen onder water opgeschrikt om ze makkelijk te kunnen vangen, red.). Als je in het slib moet werken, is zo’n pak ook meer dan welkom. En in de winter is het lekker warm.” Het pak hoort erbij voor Isabel, die al twaalf jaar bij het INBO werkt en nog altijd geniet van haar ‘groene job’. De dagen waarop ze bureauwerk doet, draagt ze makkelijke kledij. “Dat kan een jeans zijn, of iets elegants. Als het maar goed zit.”

Korset en laarsjes

Echt uitpakken doet Isabel na de werkuren. “Ik hou van mooie kledij en ik naai ook zelf. Collega’s zijn aangenaam verbaasd als ze me in een kleedje en op hoge hakken zien.” Maar de echte metamorfose houdt Isabel voor haar optredens met The Hoochie Coochie Girls, een *tribal burlesque bellydance* groep die ze sinds 2012 met zeven andere dames

vormt. “We hebben elkaar ontmoet tijdens een buikdanscursus. Het klikte en we hadden zin om verder te gaan. We repeteren een keer per week en treden ongeveer een keer per maand op. Straatfestivals, buikdansfestivals of een trouwfeest: we doen het allemaal. Soms treden we ook op in het buitenland.” Isabel en de andere *girls* bedenken alles zelf: het concept van de acts, de choreografieën bij bestaande muziek en natuurlijk ook de outfits. Die zijn sexy, maar niet vulgair, met flink wat glitter en glamour. “Een korset en laarsjes zijn onze basis, de rest is

bij elke dansact anders. Ik ben vaak degene die kleren naait.”

Overdag tussen fuiken en netten, in het weekend op een podium: voor Isabel voelt de overgang heel natuurlijk. “Voor mijn collega’s is het misschien moeilijk om mij in een jurk met veren voor te stellen. Voor mezelf ook trouwens, als ik in de modder sta. (lacht) Mijn collega’s zijn al eens naar een optreden komen kijken. Je kan wel zeggen dat ze onder de indruk waren toen ze me zagen.”

www.facebook.com/hoochiecoochiegirls

“Vroeger complete metallook, nu alleen T-shirts”

Bart Goethals (44), chauffeur bij De Lijn in Gentbrugge en heavymetalfan, draagt in zijn vrije tijd vooral Iron Maiden-T-shirts uit zijn eigen uitgebreide collectie. “Niet te combineren met mijn uniform”, lacht hij.

“Voor het werk draag ik meestal een broek en een polo”, begint Bart. “Vroeger droegen we op de broek een hemd met een das. Dat is een gewoonte, natuurlijk, maar nu het niet meer hoeft, kies ik nogal vaak voor de polo zonder das.” Bart ziet er dus uit als een doorsnee buschauffeur. Maar als zijn dagtaak er eenmaal op zit, maakt de polo plaats voor een T-shirt dat de grote passie van Bart verradt: metal. “Toen ik jonger was, ging ik voor een complete metallook, met lang haar, legerbottines en een gescheurde jeans. Nu ik twee dochters heb, hou ik het bij een T-shirt én een sikje”, vertelt Bart.

Iron Maiden

Bart is al sinds zijn negende fan van Iron Maiden en dat is ook aan zijn vrijetijdskleding te merken. “Naast de muziek heb ik een uitgebreide collectie T-shirts, meestal zwart, met hun mascotte Eddie erop. Ik luister niet alleen naar Iron Maiden, maar ook naar andere metalbands, zoals Dimmu Borgir of het Duitse Haggard, die klassieke muziek combineren met metal. Maar live ga ik toch het liefst naar Iron Maiden kijken. In totaal zo’n 35 keer ondertussen. Elke keer koop ik een nieuw T-shirt. Je kunt hun T-shirts online kopen, maar alleen op de exemplaren die je tijdens een concert koopt, staan de tourdata op de achterkant gedrukt.”

Zijn collectie bevat ook een paar bijzondere stukken, vertelt Bart trots. “Ooit heb ik de Belgische fanclub van Iron Maiden meeopgericht. Daarvoor is toen een uniek T-shirt gedrukt: de mascotte Eddie met in de ene hand een Duvel en in de andere een pak friet. Als lid van de fanclub krijg je elk jaar een uniek T-shirt. En dan is er natuurlijk het *Iron Maiden 2011 Tour Earthquake Relief* T-shirt. In maart 2011 was de band op weg naar een concert in Japan toen ze rechtsongekeerd moesten maken door een aardbeving en tsunami daar. Ze besloten toen de stock T-shirts, bedoeld voor dat concert, te verkopen voor de wederopbouw in het getroffen gebied. Dat T-shirt heb ik toen ook besteld: een mooi stuk voor het goede doel.”

“Heerlijk comfortabel, zo’n Thaise vissersbroek”

Ronny De Volder (56), chauffeur bij De Lijn, ruilt zijn uniform na de uren voor een wel heel bijzonder kledingstuk. “Ik zocht iets makkelijkjes”, zegt hij. Het internet bracht de oplossing in de vorm van een Thaise vissersbroek.

“Als chauffeur dragen we uiteraard een uniform, met een hemd en een broek”, vertelt Ronny. “Dat vind ik normaal, want het geeft je toch wat meer uitstraling. De das is sinds kort niet meer verplicht, maar ik blijf hem toch dragen. Hij past voor mij bij de job.” In zijn vrije tijd kiest Ronny voor een totaal andere look. “Vroeger droeg ik zoals zoveel mensen altijd een jeans. Maar de laatste jaren was ik op zoek naar iets comfortabelers, naar kleding waarin ik me losser kon voelen en die makkelijker zat. Misschien is het de leeftijd”, glimlacht Ronny.

Uniseks

Ronny vond inspiratie in het straatbeeld, bij mensen van Aziatische afkomst met losse, kleurrijke broeken. “Zoiets wou ik ook, en na een beetje googelen ontdekte mijn vrouw een website die gespecialiseerd is in Thaise vissersbroeken. Die zijn gebaseerd op de traditionele broeken van vissers in het zuiden van Thailand. Het gaat om uniseks wikkelbroeken, die vooral populair zijn om aan yoga te doen. Er past ook een tuniek bij. Er zijn zelfs YouTube filmpjes die uitleggen hoe je de broek moet aantrekken. Ik was er meteen weg van en sinds een dik jaar draag ik niets anders meer thuis.

De broeken zijn te koop in een he-le-boel kleuren, in bedrukte of on-bedrukte stoffen en in verschillende materialen. Zelf hou ik het bij een sobere effen witte en zwarte uitvoering. Mijn Thaise vissersbroek draag

ik thuis om te relaxen, maar ik heb ze ook aan als ik de hond uitlaat of boodschappen doe. Ondertussen heeft mijn vrouw er ook een gekocht, en ik heb ze al aangeraden aan mijn broer.”

“Toneel hielp me over mijn onzekerheid”

Karina Moerenhout (51) is een echte Brusselse en werkt sinds 2008 in het Ellipsgebouw als poetsvrouw voor Het Facilitair Bedrijf. Collega's op het werk kennen Karina als een stille, bescheiden verschijning in een schort, maar als ze haar uniform eenmaal uitgetrokken heeft, maakt toneel van Karina innerlijk én uiterlijk een ander mens.

“Toen ik hier begon te werken, was ik heel onzeker”, vertelt Karina. “Ik durfde zelfs niet binnen te stappen in de kantoren om de bureaus schoon te maken, laat staan dat ik mensen durfde aan te spreken. Die angst en onzekerheid zijn het gevolg van ervaringen uit mijn jeugd, maar de mensen bij Hobo hebben me erover geholpen.”

Karina leerde Hobo vzw, een centrum in Brussel dat activiteiten en begeleiding organiseert voor mensen met allerlei problemen, kennen door de sociaal assistente die haar na haar echtscheiding hielp met haar administratie. “Je kunt er tekenles of kookles volgen, of fitnessen”, legt Karina uit. “Elke zomer in juli is er een Hobo-dag. Drie jaar geleden begon ik er met theater, bij wat nu Theatergezelschap Forsiti'a heet. Zo speelde ik al mee in *Urbi et Orbi*, *Medea* en *Faust*. In juli ontmoeten we de regisseur, vanaf september beginnen de repetities en in februari vinden de voorstellingen plaats. De eerste keer had ik enorm veel schrik om mee te spelen. Nu ben ik het al gewoon, en speelt mijn dochter van zeventien ook mee.”

Familie

Karina vindt het niet altijd gemakkelijk om zo'n theaterstuk te combineren met haar schoonmaakjob. “Ik sta elke ochtend om halfvijf op om te gaan werken. Als je toneelrepetitie de avond ervoor tot halftien duurt, is dat soms wel zwaar. Toch kijk ik elke week uit naar die twee repetitieavonden. Toneelspelen heeft me veranderd als mens. Als je een rol speelt, word je natuurlijk iemand anders: je wordt geschminkt, krijgt een kostuum aan en je speelt je personage. Toneelspelen heeft me ook meer zelfvertrouwen gegeven. Door het toneel ben ik opengebloeid.

Voor mij zijn mijn medeacteurs familie: we hebben een heel goede band, niemand breekt iemand anders af en mensen helpen elkaar als het eens moeilijk gaat. Zo schrijven we bijvoorbeeld onze eigen teksten, want de voorstellingen zijn tweetaalig. Voor *Urbi et Orbi* moest ik mijn rol zelfs in het Brussels herschrijven. Dat was niet altijd gemakkelijk en ik heb daarbij dan ook veel hulp gekregen.” Karina kijkt al uit naar de volgende voorstelling. “Ik hoop dat er dan ook collega's komen kijken. Dan zien ze me eens in een heel andere gedaante. Zonder schort.”

NA DE AANSLAGEN VAN DE VOORBIJE MAANDEN

“Kijk voorbij
ons geloof en
onze kleur”

Het drama bij Charlie Hebdo en de supermarkt Monoprix in Parijs, de vrijdelde aanslag in Verviers, de terreuraanslagen in Kopenhagen en het aanhoudend IS-geweld hebben het er niet gemakkelijker op gemaakt voor moslims en mensen met migratieachtergrond. “Het is niet fijn om je telkens weer te moeten verantwoorden voor wat extremisten doen”, klinkt het. “Zo’n aanslagen helpen ook niet om mensen te doen kijken naar wat we kunnen, in plaats van naar onze kleur of ons geloof.”

VEERLE VAN DEN BROECK · FOTO'S LIEVEN VAN ASSCHE

De aanslagen op Charlie Hebdo in Parijs lieten een diepe indruk na op Rachid Tahzima en de moslimcollega's van het ILVO. Ze besloten een open brief te schrijven om zich uitdrukkelijk van de feiten te distantiëren. ILVO heeft heel wat internationale onderzoekers in dienst. De ondertekenaars komen onder meer uit Iran, Ethiopië, Pakistan, Afghanistan, Bulgarije en België. “We waren geschokt na de gebeurtenissen in Parijs. Als medewerkers van de Vlaamse overheid, maar ook als wetenschappers, die neutraliteit hoog in het vaandel dragen, wilden we een duidelijk en positief signaal geven. De regering vroeg dat ook van de moslimgemeenschap. Harmonieus samenleven is een must. En dat kan alleen als we respect hebben voor elkaar en de democratie, en met elkaar blijven praten.”

Praten jullie vaak over geloof tijdens de werkuren?

RACHID: “Nee, religie blijft iets uit de privésfeer. Na de ramadan brengen we al wel eens iets lekkers mee voor alle collega's, maar daar houdt het op. Ons neutraliteitsprincipe is echt belangrijk voor ons.”

Uit onderzoek van de dienst Diversiteitsbeleid blijkt dat het voor mensen met een migratieachtergrond niet altijd gemakkelijk is om bij de Vlaamse overheid een job te vinden. Klopt dat?

RACHID: “Voor mij niet. ILVO zocht een specialist in aardappelgewassen die ook thuis was in plantenziektes. Ik voldeed aan dat profiel. Maar er zijn weinig mensen met migratieachtergrond die een wetenschappelijk profiel hebben. Mijn ouders hebben mij hoog laten mikken in mijn studies. Gelukkig maar. Anders was ik nooit landbouwingenieur geworden. Ik zie al een tijd een shift bij de nieuwe generatie ouders. Ze zijn ambitieuzer voor hun kinderen. Dat merken we op de werkvloer. Onze directie is proactief bezig met diversiteit. 20% van alle doctorerende collega's op ILVO is niet-Belg.”

Het streefcijfer voor collega's met migratieachtergrond wordt vanaf 2016 10%. Wat vindt u daarvan?

RACHID: “Ik ben optimistisch. Op dit ogenblik halen we 4%. Het is dus een ambitieuze doelstelling. Ik vermoed dat het haalbaar is met een correcte aanpak en concrete actiepunten zodat bepaalde drempels verdwijnen.”

Mensen met migratieachtergrond zijn een doelgroep waar specifiek aandacht voor is in het personeelsbeleid van de Vlaamse overheid. Hoe voelt dat voor u?

RACHID: “Het is dubbel. De klassieke positieve discriminatie vind ik niet meer van deze tijd. Maar het is belangrijk dat de Vlaamse overheid een betere afspiegeling wordt van onze samenleving. Soms heb je maatregelen nodig om mensen in het begin op weg te helpen. Voor mij moet de focus liggen op wat mensen kunnen en niet op hun culturele achtergrond. Dat staat allemaal los van de verontwaardiging over losgeslagen fundamentalisme. Diversiteitsbeleid is natuurlijk ook een belangrijk thema, maar wij wilden vooral een duidelijk en krachtig signaal geven tegen extremisme.”

Rachid Tahzima (40)

PROFIEL

- Belg met Marokkaanse en Algerijnse roots
- Werkt al tien jaar als moleculaire plantenviroloog bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) in Mellebeke

“Divers zijn is iets anders dan omgaan met diversiteit”

Stella Okemwa van VDAB kan zich volledig vinden in de open brief van de ILVO-moslimcollega's. “Het is een sterk signaal, want we moeten oppassen voor islamofobie. Iedereen over dezelfde kam scheren is gevaarlijk. Je zegt toch ook niet dat alle Belgen pedofiel zijn. Al dachten de mensen in Kenia dat wel ten tijde van de zaak-Dutroux.”

Stella is zelf geen moslim, maar zat als kind in Kenia op een moslimschool. “Wat veel mensen niet beseffen, is dat de islam eigenlijk een heel open en tolerante godsdienst is die veel manieren van beleving toelaat. Ik volgde op mijn school mee Koranlessen omdat ik het alternatief, naar de bibliotheek gaan, te saai vond. Religie is voor mij altijd een feest geweest. Op school vierden we alle feesten samen: het Suikerfeest, Kerstmis ...”.

Krijgt u soms racistische reacties?

STELLA: “Zeker. Ik heb al rot vlees voor mijn deur gevonden en de vieze woorden die mensen soms naar mijn kinderen roepen ... Ik heb ooit klacht ingediend, maar het is ongelooflijk wat je allemaal moet doen om te bewijzen dat je slachtoffer bent van discriminatie. Bescherming tegen zoiets is nog niet genoeg doorgedrongen in onze maatschappij. De druk en verantwoordelijkheid die bij het slachtoffer gelegd worden om te bewijzen dat hij slachtoffer is, zijn enorm.”

Wat moet er veranderen?

STELLA: “Onze maatschappij moet aanvaarden dat diversiteit een feit is. Een belangrijke rol is weggelegd voor de media. Kijk maar naar de BBC, daar zie je heel vaak gekleurde mensen op het scherm. Hier komen de media vaak niet verder dan stereotypen. Ook op de scholen zou er meer aandacht voor diversiteit moeten zijn. Er zitten heel wat nationaliteiten samen, maar dat is iets anders

“Er komt een hele generatie hooggeschoolde mensen met migratieachtergrond aan”

dan omgaan met diversiteit. Daarnaast is er een belangrijke taak weggelegd voor de overheid. Er komt een hele generatie hooggeschoolde mensen met migratieachtergrond aan. Nu werken die vaak onder hun niveau omdat ze al blij zijn dat ze niet hoeven te gaan poetsen met hun diploma. Nog geen 2% van de mensen met een migratieachtergrond heeft een job die bij z'n diploma past. De overheid zou moeten bekijken welke maatregelen kunnen helpen.”

Het streefcijfer voor collega's met migratieachtergrond wordt vanaf 2016 10%. Wat is er volgens u nodig om dat cijfer te halen?

STELLA: “Heel wat dingen. Vaak wordt het diploma van mensen niet erkend, hoewel ze best geschikt zijn voor de job. En dan zijn er nog de taal- en andere testen die niet aangepast zijn. Ze bevatten typisch Vlaamse voorbeelden of uitdrukkingen waardoor mensen niet begrijpen wat van hen gevraagd wordt, ook al spreken ze uitstekend Nederlands. Ik ben – ondanks twee masterdiploma's – nooit geslaagd voor de taaltest die bij de generieke proeven hoorde omdat ik voor het schriftelijke gedeelte geen 70% haalde, terwijl ik voor de drie andere onderdelen vlot 80% haalde. Dat heeft me belet om door te groeien. Ik wil geen cadeaus, maar soms zou het iets soepeler mogen gaan.”

Stella Okemwa (50)

PROFIEL

- Oorspronkelijk Keniaanse, sinds 1993 in België
- Werkt al acht jaar als consulent Inburgering en Inwerking, VDAB

“Soms kijken mensen alsof ik een bommengordel draag”

“De aanslagen in Parijs hebben voor discussie gezorgd op de werkvloer”, vertelt Ishah Challouki van Inspectie RWO. “Het heeft even geduurd voor mijn collega's geloofden dat mijn religie niet aan de basis van de aanslagen lag. Het is jammer dat je telkens opnieuw moet verdedigen als zulke dingen gebeuren.”

“Mijn collega's hebben me van in het begin opgenomen in de groep hoewel ik een hoofddoek draag”, benadrukt Ishah. “We gaan geregeld iets eten of drinken. Maar ik vind het niet fijn geassocieerd te worden met extremisme. Dan voel ik me ‘die moslima’ en niet Ishah. Met mensen praten werkt. Om een punt te maken, heb ik heel wat voorbeelden aangehaald van aanslagen en terroristische acties uit het verleden die niets met de islam te maken hadden.”

Hebben die aanslagen ook buiten het werk iets veranderd?

ISHAH: “Enkele dagen na Charlie Hebdo wou ik de bus nemen. De chauffeur lachte en reed me voorbij hoewel ik duidelijk teken deed dat ik wou opstappen. Ik heb zowel telefonisch als schriftelijk klacht neergelegd bij De Lijn, maar er is tot nu toe geen gevolg aan gegeven. Daarnaast word ik geregeld aangestaard alsof ik een bommengordel draag onder mijn kleding.”

Ishah Challouki (31)

PROFIEL

- Belg, met Marokkaanse roots
- Werkt sinds 2013 als personeelsverantwoordelijke en administratief ondersteuner bij de Inspectie RWO Antwerpen.

Ziet u daar een evolutie in?

ISHAH: “Het is erger geworden sinds de aanslagen in Parijs, hoewel je altijd wel met vooroordelen en stereotypering te maken krijgt in onze maatschappij. Ik heb er persoonlijk in ieder geval meer last van dan vroeger.”

Uit onderzoek van de dienst Diversiteitsbeleid blijkt dat het voor mensen met migratieachtergrond niet altijd gemakkelijk is om bij de Vlaamse overheid een job te vinden. Klopt dat?

ISHAH: “De selectieprocedures duren vaak heel lang en je moet veel formulieren en attesten indienen voor je je kandidaat kunt stellen voor een job. Maar dat is niet alleen voor mensen met een migratieachtergrond een drempel.”

Het streefcijfer voor collega's met migratieachtergrond wordt vanaf 2016 10%. Wat moet er gebeuren om dat cijfer te halen?

ISHAH: “Ik zie een rol weggelegd voor de VDAB. Na mij studies wist ik dat ik bij de Vlaamse overheid wou werken, maar bij de VDAB kreeg ik te horen dat het moeilijk was om bij de overheid binnen te raken en dat ik beter wat lager zou mikken. Ik heb doorgezet en het is me gelukt, maar sommigen geven waarschijnlijk sneller op.”

En is het wat u ervan verwacht had?

ISHAH: “Werken voor de Vlaamse overheid spreekt me enorm aan omdat bijvoorbeeld mijn hoofddoek nooit een probleem is geweest. Ik kan bewijzen wat ik waard ben op de werkvloer zonder dat ik mijn identiteit hoef op te geven, en ik mag mezelf blijven. Daardoor kom ik elke dag gemotiveerd naar het werk en kan ik doen waar ik goed in ben.”

ALS JE COLLEGA VAN GESLACHT VERANDERT

“Eerst een schok,

dan een verrijking”

Acht jaar geleden nam VDAB-collega Solange Theys afscheid van Philippe, de man die ze vroeger was. Een moedige, zelfgekozen wedergeboorte. Dat was in het begin schrikken voor haar collega's op de dienst in Roeselare. "Hoewel het achteraf toch vooral een verrijking bleek te zijn", zegt Solanges collega Koen Vandenberghe.

KATHLEEN VEREECKEN · FOTO'S LIEVEN VAN ASSCHE

"Kijk, dit is mijn geboortekaartje. In 2007 werd alles immers definitief anders: de laatste operatie was achter de rug, ik veranderde mijn naam en liet mijn identiteitskaart aanpassen", zegt Solange Theys terwijl ze haar 'pasje' bovenhaalt. Al 28 jaar lang werkt ze bij de VDAB in Roeselare, waar ze instructeur computer-aided design (CAD) is. Maar geen van haar collega's had een vermoeden van het probleem waar ze al jaren mee worstelde. "Alleen mijn toenmalige vrouw en mijn zus wisten ervan. Toen mijn voornemen concreet werd, moest ik de directie natuurlijk op de hoogte brengen. Het was best wel schrikken voor hen. Ze drongen erop aan dat ik me zo snel mogelijk bij mijn collega's zou *outen*", vertelt ze.

Eerst wilde het niet doordringen

Solange besloot een presentatie te geven aan de collega's: "Daarin legde ik uit wat transgender precies betekent. Op het einde liet ik een foto van mezelf zien. Ik voegde eraan toe dat de presentatie in samenspraak met Solange Theys was gemaakt. Maar nog steeds drong het niet door tot mijn collega's. Dan heb ik gezegd: 'Ik ben Solange Theys.'" Collega Koen Vandenberghe maakte het van nabij mee. "Het was een schok! We keken naar links, naar rechts, naar elkaar, van de foto naar Sol en andersom. Humor, af en toe

domme opmerkingen maken: het maakt een beetje deel uit van de sfeer in ons team. Maar plots was iedereen stil." Solange lacht: "Transgenders, dat was een ver-van-mijn-bedshow. En nu stond ik zomaar ineens voor jullie neus."

Verrijking

Na de presentatie nodigde Solange alle collega's uit op een receptie. De schok werd weggespoeld, er kon geklonken worden op een nieuw leven. "Het was jouw doop", zegt Koen. "En het begin van iets moois. Na de aanvankelijke schok ben ik het als een verrijking gaan zien. We zien hier mensen van allerlei slag. En nu maken we van dichtbij mee dat er ook mensen bestaan die worstelen met hun identiteit en daarin alleen komen te staan. Als dat eenmaal tot je doordringt, kun je het een plaats geven. Vanaf dat moment heb je het niet langer over een 'transgender', maar over Katrien, Koen, Jan, Pier en Pol. En Sol dus."

Sommige collega's zijn Solange nog lang Philippe blijven noemen. "Ik begreep dat wel, het gebeurde vaak onbewust. Maar telkens moeten corrigeren is vermoeiend", zegt Solange. "Het persoonlijk voornaamwoord 'hij' is trouwens hardnekkiger dan de naam."

Ook Koen betrapte zichzelf erop. "Uit respect voor Sol ben ik daar bewust op beginnen te letten", zegt hij.

“Sommige mensen hadden meer tijd nodig om aan Solange te wennen. Dat is niet erg, zolang de goede wil er maar is”, zegt Koen.

Ontkenning

Sporadisch krijgt Solange vervelende reacties, meestal op de achtergrond, achter haar rug om. Maar soms ook niet. “Gelukkig ben ik redelijk assertief”, zegt Solange. “Als we middelbare scholieren op bezoek krijgen, durft het al eens lastig te worden. Ik begrijp dat, hoor. Door mij te zien, worden ze verplicht zichzelf in vraag te stellen. Ik denk dat degenen die het heftigst reageren het er zelf

het moeilijkst mee hebben. Toen ik jong was, lachte ik ook met transgenders. Het was ontkenning. Ik wilde geen transgender zijn. En ik dacht dat wat ik voelde, mettertijd wel zou overgaan.”

Dat deed het niet. “Toen ik de eerste keer naar het UZ ging, vroeg ik meteen of ze me alsjeblieft een pil konden geven waardoor ik me een man zou voelen. Ik had geen zin in die hele transitie. Maar ik kon niet anders. Toen de hormonenbehandeling startte, stond ik ervan versteld hoezeer me dat mentaal beïnvloedde. Dingen waar ik als man mijn schouders bij ophaalde, waren ineens aanleiding tot piekeren en grote zorgen. Heel raar was dat. Hoe zwaar het ook was, het fysieke herstel is me nog het minst zwaar gevallen. De emotionele kant van de transitie is niet te onderschatten.” Emotioneel betekende in Solanges

geval ook relationeel: haar vrouw kon, ook al wist ze al die tijd dat het zou gebeuren, de verandering niet verwerken. Het huwelijk liep spaak. Vandaag is Solange gelukkig met een nieuwe partner. Maar ook voor haar ouders was het moeilijk. “Ik was indertijd de enige jongen die het geslacht Theys zou kunnen voortzetten. ‘Mijn meesterwerk’, noemde mijn pa mij. Nu zegt hij dat niet meer (*lacht*).”

Solanges beste vriend haakte definitief af. Ook dat deed pijn. Maar er kwamen veel nieuwe vrienden bij. En vriendschappen die vroeger eerder lauw waren, zijn steviger geworden. De moed om te veranderen in wie ze altijd al was, dwingt immers ook respect af.

Humor

En er mag gerust gelachen worden, klinkt het eensgezind. “Want,” benadrukken de twee collega’s, “er is geen sprake van slachtofferschap.” “Voor alle duidelijkheid: ik neem het verhaal op zich serieus. Ik lach niets weg. Maar laten we er vooral op een luchtige manier mee omgaan. ‘We hebben hier zélf hetero’s!’ zeg ik weleens. En ja, er zijn mensen die meer tijd nodig hadden om aan Sol te wennen. Dat is niet erg, zolang de goede wil er maar is”, vertelt Koen. Solange wil nog een ding benadrukken: “Vaak hebben mensen die geen transgenders kennen een verkeerd beeld van wat het betekent. Ze vragen me bijvoorbeeld wanneer ik eindelijk ga optreden. Maar ik ben geen travestiet. Ik vind mezelf niet eens meer een transgender. Ik noem mezelf een vrouw.”

Nieuw op Yammer

De dienst Diversiteitsbeleid heeft op Yammer het ‘Iedereen Overuit’ netwerk gelanceerd voor iedereen binnen en buiten de Vlaamse overheid die meer wil weten over halebij’s en transgenders. Informatie delen, met elkaar in contact komen en te weten komen wat er leeft op de werkvloer bij de Vlaamse overheid: het gebeurt er allemaal.

www.yammer.com/levenindebrouwerij

Broodje Divers

Meer weten over diversiteit op de werkvloer? Ga dan naar Broodje Divers op 11 mei met Solange en Koen.

Inschrijven kan via www.bestuurszaken.be/diversiteitsbeleid

Hoe zou het nog zijn met ... de fusies?

Al twee jaar zijn er binnen de Vlaamse overheid allerlei fusies bezig van agentschappen, departementen, adviesraden en zelfs volledige beleidsdomeinen. Het aantal beleidsdomeinen valt daardoor terug van 13 naar 11 en in plaats van 88 zullen er nog 58 entiteiten overblijven. Hoe ver staat het daarmee? Een overzicht.

MAARTEN DE GENDT

2006

Volgens velen zijn de huidige fusies een logische slingerbeweging na de sterke groei van het aantal entiteiten in 2006. De grote hervorming van toen, Beter Bestuurlijk Beleid (BBB), wou een duidelijk onderscheid maken tussen beleidsvoorbereiding (in de departementen) en beleidsuitvoering (in de agentschappen). Maar de slinger sloeg door, en heel wat administraties en instellingen splitsten zich op in meer dan één agentschap.

Nu maken we dus een omgekeerde fusiebeweging in twee golven. De eerste fusiegolf, gestart in 2013, is bijna volledig afgerond. Alleen de fusies binnen de beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) en Werk en Sociale Economie (WSE) zijn nog niet rond. De tweede fusiegolf is pas een half jaar geleden begonnen met het regeerakkoord. Bij het ter perse gaan is daarvan maar één fusie afgerond: die van het agentschap Zorginspectie met het Departement WVG.

2007

1

Nieuw beleidsdomein Kanselarij en Bestuur

De beleidsdomeinen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) en Bestuurszaken (BZ) moeten deze legislatuur samensmelten tot het nieuwe beleidsdomein Kanselarij en Bestuur. Belangrijkste veranderingen: één nieuw departement, het nieuwe agentschap Informatie Vlaanderen en ook de taken van Jobpunt Vlaanderen krijgen er een nieuwe plek. Het nieuwe Departement Kanselarij en Bestuur wordt de samensmelting van de huidige departementen DAR en BZ en een deel van het agentschap Studiedienst van de Vlaamse Regering. De officiële start van het nieuwe departement is op 1 april 2015. De Studiedienst zal er pas later in het jaar bij komen.

De huidige departementen smelten niet volledig samen. Een deel van beide departementen gaat naar het nieuwe agentschap Informatie Vlaanderen (zie verder). Nog andere delen gaan naar andere agentschappen binnen het beleidsdomein,

2008

2

Nieuw agentschap Informatie Vlaanderen

Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) fuseert met de Vlaamse Infolijn (Departement DAR), het deel e-gov en informatiebeleid van Het Facilitair Bedrijf en een kleiner deel van het Departement BZ. Het nieuwe agentschap Informatie Vlaanderen start gelijktijdig met het nieuwe Departement Kanselarij en Bestuur, al zal de formele inwerkingtreding pas in 2016 rond zijn.

3

Het Facilitair Bedrijf

De fusie van de DAB Informatie (uit het Departement Bestuurszaken) met het Agentschap voor Facilitair Management tot Het Facilitair Bedrijf is officieel afgerond op 28 juli 2014. Maar inmiddels moet Het Facilitair Bedrijf het deel e-gov en informatiebeleid overdragen aan het nieuwe agentschap Informatie Vlaanderen.

2010

4

Centrale Accounting naar Departement FB

Het agentschap Centrale Accounting maakt sinds 1 februari 2014 deel uit van het Departement Financiën en Begroting (FB).

5

VAIS naar Departement iv

Het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) is sinds 1 april 2014 onderdeel van het Departement internationaal Vlaanderen.

6

Nieuw Agentschap Innoveren en Ondernemen

De fusie van het Agentschap Ondernemen (AO) en een deel van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) zou tegen begin 2016 rond moeten zijn. Het nieuwe agentschap zal de naam Agentschap Innoveren en Ondernemen (AIO) krijgen.

7

Herculesstichting en stukjes IWT naar Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek

De fusie van het andere deel van het IWT en de Herculesstichting met het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) staat ook begin 2016 gepland.

Heel wat administraties en instellingen splitsten zich op in meer dan één agentschap.

8

AOC naar Departement OV

Het Agentschap voor Onderwijscommunicatie (AOC) maakt sinds 1 april 2014 deel uit van het Departement Onderwijs en Vorming (OV).

9

Fusie van onderwijsagentschappen

Het regeerakkoord uit 2014 wou het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) fuseren met het Departement Onderwijs en Vorming (OV). Maar in december vorig jaar bleek dat een fusie tussen AKOV en het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) logischer was omdat de taken van die agentschappen dichter bij elkaar liggen. De uitvoering van die fusie volgt vermoedelijk later dit jaar.

10

Zorginspectie naar Departement WVG

Het agentschap Zorginspectie is op 1 januari 2015 officieel gefuseerd met het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG).

11

KMSKA, SCW en K&E naar Departement CJSM

Het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) maakt sinds 1 augustus 2014 deel uit van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM). De overheveling van twee andere agentschappen naar het departement moet op 1 april 2015 gebeuren. Juridisch houden de agentschappen Kunsten en Erfgoed (K&E) en Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen (ASCW) dan op te bestaan, maar er volgt in de praktijk nog een overgangperiode.

12

VSWSE en ESF-agentschap naar Departement WSE

Het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSWSE) maakt sinds 1 juni 2014 officieel deel uit van het Departement Werk en Sociale Economie (WSE). De fusie van het ESF-agentschap - dat instaat voor het beheer van de programma's van het Europees Sociaal Fonds - met het departement laat zeker nog tot begin 2016 op zich wachten. Een externe specialist moet eerst alle juridische en praktische aspecten onderzoeken. In 2013 had de regering nog beslist om het ESF-agentschap te laten fuseren met de VDAB. Die denkpiste werd verlaten omdat ESF, bij het verdelen van Europese projectsubsidies, onafhankelijk moet kunnen werken van de VDAB.

Ook minder strategische adviesraden

De huidige regering wil ook het aantal strategische adviesraden drastisch inperken. De BBB-hervorming voorzag in één strategische adviesraad voor elk beleidsdomein, waarin experts en vertegenwoordigers van het middenveld beleidsadviezen aan de regering konden formuleren. Nu wordt dat principe verlaten. Op het einde van de rit moeten er nog drie overblijven: de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en een nieuwe Omgevingsraad.

- De SERV zou op 1 januari 2016 een aantal bestaande adviesraden overnemen, namelijk de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) en de Vlaamse Woonraad. Het personeel van die raden zou dan SERV-personeel worden. De raden van experts en

middenveldvertegenwoordigers zouden wel blijven bestaan en hun adviezen blijven geven, maar niet meer als afzonderlijke rechtspersoonlijkheid. De SERV heeft al ervaring met die manier van werken, want ook de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) en de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SARWGG) zijn ooit op die manier bij de SERV ingebed.

- De Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd en Sport (SARC) zou niet naar de SERV, maar naar het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) gaan. De verschillende raden van experts en middenveldvertegenwoordigers binnen de SARC zouden dan vanuit het departement of een agentschap (zoals Bloso) worden ondersteund. Een timing is er nog niet.

- De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARIV) zouden vanaf 1 juli 2015 afgeschaft worden. Later staat ook de afschaffing van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) op het programma, maar daar is nog geen timing op gekleefd.
- De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO) zouden tot slot fuseren tot een nieuwe adviesraad: de Omgevingsraad. Voor de timing is het wachten op de timing van de oprichting van het nieuwe beleidsdomein Omgeving.

Meer info:
www.bestuurszaken.be/stand-van-zaken-fusies

2012

2013

2014

2015

2016

13

ALV naar Departement LV

Het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV) maakt sinds 1 januari 2015 officieel deel uit van het Departement Landbouw en Visserij (LV).

14

Nieuw beleidsdomein Omgeving

De fusie van de beleidsdomeinen Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) tot één nieuw beleidsdomein Omgeving is nog niet echt gestart. Het enige wat duidelijk is,

is dat de Departementen LNE en RWO zullen fuseren tot het Departement Omgeving. Tegen 1 augustus 2015 zal het agentschap Inspectie RWO gedeeltelijk naar het agentschap Wonen Vlaanderen gaan en gedeeltelijk naar het Departement LNE (om later in het nieuwe Departement Omgeving op te gaan). De rest van de fusies worden de twee volgende jaren verder voorbereid.

15

AWV naar Departement MOW

De fusie van het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) met het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) is ook nog niet echt van start gegaan. Momenteel worden

ideeën van de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein MOW verzameld. Een timing en plan van aanpak komen er pas nadat het kerntakenplan van het beleidsdomein af is.

16

Nieuw Agentschap Waterwegen

De fusie van de agentschappen Waterwegen en Zeekanaal (WenZ) en De Scheepvaart (DS), die elk een ander deel van de bevaarbare waterlopen in Vlaanderen beheren, moet ook nog starten. Beide agentschappen wachten het kerntakenplan van het beleidsdomein en de fusie van AWV en het Departement MOW af. Een timing en plan van aanpak voor het nieuwe Agentschap Waterwegen zijn er dus nog niet.

Magische start

De start van het wielerseizoen, met de Omloop Het Nieuwsblad is elk jaar opnieuw een magisch moment. Zo ook voor Jelle Wallays (links vooraan), Sander Helven (rechts vooraan) en de andere renners van Topsport Vlaanderen-Baloise, die eind februari deelnamen aan deze eerste Vlaamse voorjaarsklassieker. De wielerploeg werd 22 jaar geleden in het leven geroepen door de Vlaamse Regering om jonge talentvolle Vlaamse wielrenners voor te bereiden op een carrière op de piste en de weg. Dat lijkt aardig te lukken, want heel wat bekende Belgische namen zijn er ooit bij gestart. Denk maar aan Stijn Devolder, Sep Vanmarcke, Thomas De Gendt of Tom Steels. Nu is het weer aan een nieuwe lichting beloftevolle renners.

Foto: Erik Van Breugel

“De blik van de burger

In 2014 heeft de Vlaamse overheid 51 110 klachten ontvangen, een stijging met 8% in vergelijking met de 47 207 klachten uit 2013. Dat blijkt uit de cijfers van Vlaams ombudsman Bart Weekers. 13 overliep samen met hem enkele opvallende cijfers en trends uit zijn *Klachtenboek*, de bundeling van alle meldingen – ook grappige – bij de verschillende klachtendiensten van de Vlaamse overheid.

PETRA GOOVAERTS EN VEERLE VAN DEN BROECK

“We zetten onze oren open en we doen dat goed. Dat mag gerust benadrukt worden”

Ombudsman Bart Weekers

De stijging van het aantal klachten is geen verrassing voor Vlaams ombudsman Bart Weekers. “Heel wat entiteiten doen hun best om klachten goed op te vangen. Via sociale media gaat dat een stuk vlotter. Maar burgers kunnen ook via 1700 eenvoudig hun verhaal doen. We zetten onze oren open en we doen dat goed. Dat mag gerust benadrukt worden.”

De Lijn: bijna 10% via sociale media

De stijging van het aantal meldingen is vooral te verklaren door de verhoging van het aantal klachten over De Lijn. Er kwamen bijna 2000 klachten meer – of 6,5% – binnen, vooral over de dienstverlening en de stiptheid van bus en tram. Dat heeft voor een stuk te maken met het feit dat **De Lijn heel actief luistert naar de reizigers via sociale media**. Het aantal meldingen dat binnenliep via hun Twitteraccount en Facebookpagina steeg van 3,9% naar 9,9%. Maar er is ook een positieve kant aan dat reizigers met een smartphone in de hand aan de halte staan: het aantal felicitaties steeg met 58%.

2000 x reportknop

Dat we het **de burger makkelijker maken om een klacht in te dienen** vindt Weekers een positieve

evolutie. Een goed voorbeeld is de ‘report’-knop in de vacaturedata-bank van de VDAB. “Sollicitanten hebben vorig jaar met die knop 2000 keer melding gemaakt van on gepaste vacatures waar ze op botsten. Onbestaande vacatures of voorwaarden die discriminerend waren, kwamen op die manier aan het licht. Die blik van de burger is bijzonder waardevol.”

Ingrijpen werkt

Klachten helpen om de werking bij te sturen. Van het aantal klachten dat de afdeling Studietoelagen (Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen) heeft ontvangen over de behandeltermijn, werd 83,8% in de eerste helft van 2014 ingediend. De afdeling tracht hier wat aan te doen, onder meer door een alimentatiedetector waarmee de afdeling zelf voorspelt in welke dossiers er extra informatie moet worden gevraagd.

0% klachten niet realistisch

Klachten degelijk aanpakken loont. “De Vlaamse Belastingdienst scoort op dat vlak al jaren goed”, zegt de ombudsman. De Vlaamse Belastingdienst ontving in 2014 832 klachten, vooral over de verkeersbelasting en de onroerende voorhef-

is bijzonder waardevol”

fing. “Maar dat is zeker geen negatief resultaat. Bij de Belastingdienst kunnen we stilaan spreken van een drempel. Iets meer dan 9% van de klachten was gegrond. Misschien is dat wel de drempel voor een goed werkende overheid. 0% klachten is immers niet realistisch.” Complimenten zijn er ook voor de VDAB en Mobiliteit en Openbare Werken: zij behandelen klachten steeds beter.

Inhaalbeweging

Tot zover de bloemen. Voor sommige departementen en agentschappen is er nog werk aan de winkel om klachten goed te behandelen. “**Wie achterophinkt, moet een inhaalbeweging maken** om hetzelfde niveau te halen”, vindt Weekers. De ombudsdienst heeft een servicemeter (een lijst van 25 vragen) waarmee alle entiteiten kunnen nagaan of ze klachten goed behandelen of niet. “Het Agentschap Wegen en Verkeer is volop bezig om te bekijken hoe

ze beter kunnen omgaan met onder meer de klachten die binnenlopen via www.meldpuntwegen.be. Je eigen pijnpunten durven blootleggen en op basis daarvan je hele werking doorlichten, is een heel proces.” In sommige gevallen kunnen de hervormingen bij de Vlaamse overheid daarbij helpen. Weekers verwacht voor de klachten over milieu en ruimtelijke ordening bijvoorbeeld veel van de oprichting van het Departement Omgeving.

www.vlaamseombudsdienst.be

“De Lijn luistert heel actief naar de reizigers via sociale media”

Bizarre klachten

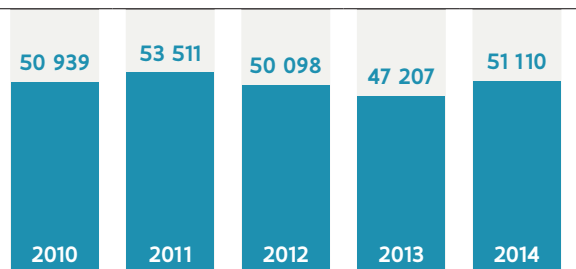
IN HET KLACHTENBOEK STAAN OOK DIT JAAR WEER ENKELE PARELTJES:

- Het Kasteel van Gaasbeek kreeg vijf keer een klacht over het feit dat ze met *Once upon a time* ... een tentoonstelling hadden met een Engelse titel.
- Bloso betaalde de kosten terug van een bodywarmer die stukgebeten was door ratten tijdens een paardenkamp.
- Burgers die het VAC Antwerpen bezoeken, kunnen nu ook gebruikmaken van de toiletten in het VAC. Tot voor kort werden ze doorverwezen naar de toiletten in het Centraal Station, dat vlak naast het VAC ligt.
- Een Vlaamse ambtenaar vroeg zich af of hij verplicht is om zijn voor- en familienaam in de begroeting van zijn uitgaande e-mails te vermelden. Het advies van de dienst Taaladvies luidde: ‘Strikt juridisch ligt daar niets over vast, maar in het kader van klantvriendelijkheid is het niet aanvaardbaar dat u onder een mail uw naam niet vermeldt.’

Wie ontving de meeste klachten in 2014?

Mobiliteit en Openbare Werken (onder andere De Lijn)	35 186
Cultuur, Jeugd, Sport en Media (onder andere VRT)	3831
Onderwijs en Vorming	2541
Leefmilieu, Natuur en Energie	2325
Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed	2317
Werk en Sociale Economie (onder andere de VDAB)	2237
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (onder andere Kind en Gezin)	1627
Financiën en Begroting (onder andere bevoegd voor de inning van de Verkeersbelasting en de onroerende voorheffing)	832
Alle andere entiteiten van de Vlaamse overheid (Landbouw en Visserij, Economie, Wetenschap en Innovatie, internationaal Vlaanderen, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, Bestuurszaken)	214

Evolutie van het aantal klachten

“Sommige eilanden op Antarctica ken ik als mijn broekzak”

“Op de Zuidpool leer je met onvoorspelbaarheid leven”

Bart Van de Vijver

Bart Van de Vijver (42)

PROFIEL

- Werkt sinds 2006 als wetenschapper bij de Plantentuin in Meise, waar hij diatomeeën of kiezelwieren onderzoekt. Wereldwijd is hij een van de weinigen die gespecialiseerd zijn in Antarctische zoetwaterdiatomeeën.
- Daarnaast doceert Bart voor 10% aan de Universiteit Antwerpen.
- Loon: 3000 euro netto (plus maaltijdcheques)
- Woont in Aartselaar en komt met de auto naar Meise.

Bart en zijn Tsjechische collega-wetenschapster Kate aan het werk op Deception Island.

“We hadden negen dagen veldwerk gepland op Deception Island, maar uiteindelijk hebben we er maar twee en een halve dag gewerkt door slecht weer, vertraging tijdens de boottocht en andere obstakels. Dat zijn de risico’s als je naar de Zuidpool gaat.” Onderzoeker Bart Van de Vijver is net terug van een werkreis van vier weken naar Antarctica en Argentinië als 13 hem ontmoet in de Plantentuin van Meise. Van de pinguïns – ‘ze zien er lief uit, maar wat een arrogante beesten!’ – naar zijn bureau: de overgang kost hem weinig moeite.

PETRA GOOVAERTS · FOTO’S LIEVEN VAN ASSCHE

“Na de middag geniet ik van mijn *maté*. Ideaal als ik zwaar moet nadenken.” Geen koffie in de namiddag voor Bart Van de Vijver. Als een echte man van de wereld zie je hem dan slurpen van de bittere warme drank, gemaakt van gedroogde hultsblaadjes. Argentijnen zijn er dol op, en Bart leerde *maté* kennen via buitenlandse onderzoekers. “Zo neem ik van elke reis wel iets mee”, zegt hij.

Bart is een absolute specialist als het gaat over diatomeeën of kiezelwieren. Dat zijn microscopisch kleine eencellige algen, waarvan hij de afgelopen vijftien jaar al driehonderd soorten ontdekt heeft. “Of we de afgelopen weken nieuwe kiezelwieren gevonden hebben? Wellicht wel, maar dat weten we pas binnen enkele maanden. We hebben heel wat stalen genomen van mossen, bodems en water waarin die diatomeeën zitten. Een deel van de stalen is nog aan boord van het schip dat ons van Deception Island (een eiland voor de kust van het Antarctische Schiereiland, red.) naar Ushuaia (Argentinië, red.) gebracht heeft. Binnen vier maanden komt de boot in Spanje aan. Dan kunnen we starten met de analyses.”

Die stalen zijn nog lang onderweg. Als dat maar goed komt.

“Die komen wel aan. Ik maak me vaak zorgen, maar niet daarover (lacht). Als je op verre en afgelegen plaatsen werkt, leer je met onvoorspelbaarheid leven. Afgelopen

maand konden we plots maar twee en een halve dag in plaats van negen dagen stalen nemen op Deception Island. Dan zie je een hele investering in het water vallen en moet je alles herdenken. Je stelt prioriteiten en kiest plaatsen waar je nog nooit geweest bent. Ik was er met mijn Tsjechische collega-wetenschapster Kate Kopalová. Kate was bijna de hele bootreis zeeziek. Dat maakt het niet evident, maar je valt terug op je ervaring. Sommige eilanden in het Zuidpoolgebied ken ik ondertussen als mijn broekzak. Dan panikeer je niet vlug meer.”

Lopen jullie nooit gevaar?

“Enkele jaren geleden is ons schip, een Franse onderzoeksboot, voor de kust van de Crozet eilanden in de Zuidelijke Indische Oceaan tegen een rots gevaren. De boot maakte water en werden geëvacueerd, zonder veel erg achteraf bekeken. Er zijn in de Plantentuin collega’s die onderzoek doen in Afrika. Voor hen is het soms veel gevaarlijker.”

Buitenstaanders hebben vaak het idee dat wetenschappers veel achter hun bureau zitten.

“We doen uiteraard veel repetitief werk in het laboratorium en schrijven veel rapporten en artikels. Maar er komt meer bij kijken. Resultaten uitwisselen met collega’s is ook belangrijk. Ik doe dit werk al twintig jaar en heb zo een groot netwerk uitgebouwd. Ik vind goede contacten heel belangrijk. Buitenlandse collega’s die naar hier komen, laat ik

bij mij thuis logeren. Die investering brengt later veel op. Je wordt meer uitgenodigd voor congressen en krijgt vaker vragen om aan onderzoeken mee te werken. Zo bouw je een reputatie op. En ik heb al heel wat mooie vriendschappen overgehouden aan mijn werk.”

Je werk is van belang voor het onderzoek naar klimaatverandering.

“Klopt. We willen te weten komen welke diatomeeën nu leven onder welke omstandigheden. Als je de vergelijking maakt met soorten die te vinden zijn in materiaal dat soms duizenden jaren oud is, kan je daaruit concluderen hoe het klimaat toen was. We zien op Antarctica trouwens duidelijk de gevolgen van de opwarming. Typische *wetland*gebieden worden opvallend droger. En op de Crozet eilanden was het vroeger altijd regenachtig. Nu schijnt de zon er vaak, afgewisseld met plotse regenstormen.”

Je werkt negen jaar voor de Plantentuin. Voordien werkte je aan de universiteit. Hoe is de overstap gelopen?

“Ik was bang voor meer bureaucratie, maar dat viel mee. Ook van de jarenlange commotie over de verloedering van de Plantentuin heb ik niet veel gemerkt. Als we nieuwe microscopen nodig hebben, dan komen die er ook. Buitenlandse studenten komen hier trouwens heel graag werken. In vergelijking met andere landen werken we in een luxesituatie.”

Een dag in het spoor van Bart

Bart komt aan in de Plantentuin. "Ik begin vroeg om de files voor te zijn, en meestal blijf ik tot 18 uur."

Bart kijkt de poster na die doctoraatsstudente Eveline Pinseel gemaakt heeft over een nieuwe diatomeeënsoort die ze heeft ontdekt. "Die poster hangen we op tijdens een congres in Duitsland. Collega-wetenschappers komen zo alles te weten over die soort." Bart leest heel secuur na. "Het gaat ook over mijn reputatie als promotor. Alles moet kloppen."

10:00

Bart overlegt met zijn collega Christine Cocquyt.

Christine onderzoekt net als Bart diatomeeën, maar zij is gespecialiseerd in de Afrikaanse soorten. Bart en Christine willen volgend jaar een artikel publiceren in een Tsjechisch wetenschappelijk tijdschrift.

11:15

Skypen met Kate Kopalová, een Tsjechische wetenschapster met wie Bart intensief samenwerkt. Bart en Kate hebben de vraag gekregen om mee te werken aan een onderzoek over maritieme algen uit Spitsbergen en bespreken het voorstel.

14:30

Bart behandelt stalen die in Vuurland (Argentinië) zijn genomen door Valeria Casa, een Argentijnse studente die hij begeleidt. Daarna gaan de stalen naar Buenos Aires, zodat Valeria ze verder kan analyseren. "Ik heb vorige week het laboratorium gezien waar ze moet werken. Niet ideaal. Goed onderzoek begint met goed basismateriaal. Daarom maak ik de stalen hier klaar."

10:25

Bart en Christine zoeken in het archief naar een preparaat van diatomeeën die al in de 19de eeuw zijn beschreven. "We hebben hier enkele unieke verzamelingen. Zo vind je er maar een paar in de hele wereld."

12:30

Middagpauze in het personeelsrestaurant van de Plantentuin.

16:45

Bart maakt microscopische preparaten van diatomeeën die hij in 2009 op Livingstone Island heeft verzameld. Die neemt hij volgende week mee naar het congres in Duitsland, voor een collega die hij daar zal zien.

“Wij kunnen ook heer

Met de actie ‘Heerlijk Helder’ wil het Radio 1-programma *Hautekiet* overheidsdiensten, juristen, bedrijven, verzekeraars ... aansporen om duidelijke taal te gebruiken. Het concept: luisteraars sturen slechte voorbeelden in en een panel herschrijft ze. Dirk Caluwé van de dienst Taaladvies (Departement Kanselarij en Bestuur) is een van de panelleden. Hij pakte een stuk van het Vlaamse regeerakkoord aan. “Ambtenaren kunnen ook helder schrijven”, klinkt het.

VEERLE VAN DEN BROECK

Doe de
ambtenares-
quiz op
pagina 38

“Soms bewust vaag”

Een van de eerste ‘onduidelijke’ teksten die bij *Hautekiet* op Radio 1, dagelijks van 9 tot 10 uur, in de rubriek ‘Heerlijk Helder’ aan bod kwam, was het Vlaamse regeerakkoord. Dat lag in de pers onder vuur omdat het geen toonbeeld van duidelijkheid is. Taaladviescollega en ‘Heerlijk Helder’-panellid Dirk Caluwé nuanceert: “Er zitten best goede stukken in. Je merkt dat er inspanningen gedaan zijn om een zo goed mogelijke tekst te maken. Zo wordt bijna overal in de tekst consequent de we-vorm gebruikt.”

Het is moeilijk om een tekst als een regeerakkoord voor iedereen toegankelijk te maken. “Over zo’n compromistekst wordt lang onderhandeld. Soms zijn bepaalde actiepunten bewust vaag, omdat er nog geen concrete voorstellen zijn.”

“Het is moeilijk om een tekst als een regeerakkoord voor iedereen toegankelijk te maken”

Dirk Caluwé

Maak de zinnen korter

DIRK: “Een lange zin kun je het best opsplitsen in meerdere zinnen. Dat bevordert de leesbaarheid.”

OORSPRONKELIJK:

We bewaken de prijszetting door de bevoegdheden aan te wenden die ter zake ingevolge de zesde staatshervorming aan de gewesten zijn overgelaten, en brengen niet alleen de tariefcontrole onder bij de Vlaamse Milieumaatschappij, maar ontwikkelen ook een tarief regulering ter beïnvloeding van de drinkwaterprijs - rekening houdend met zowel de vaste kosten als het dalend verbruik - en ter beoordeling van de prijsvoorstellen van de drinkwatermaatschappijen.

HEERLIJK HELDER:

We bewaken de prijs van het water door de bevoegdheden uit te oefenen die we daarvoor door de zesde staatshervorming hebben gekregen. We brengen de tariefcontrole onder bij de Vlaamse Milieumaatschappij. Daarnaast zetten we een regeling op waarmee we de tarieven van het drinkwater kunnen beïnvloeden en de prijsvoorstellen van de drinkwatermaatschappijen kunnen beoordelen. We houden daarbij rekening met de vaste kosten en het dalende waterverbruik.

Wees consequent

DIRK: “In het Vlaamse regeerakkoord wordt op de meeste plaatsen de we-vorm gebruikt. Soms gebruiken de auteurs ook ‘de Vlaamse overheid’. Consequent de we-vorm gebruiken zorgt voor minder verwarring.”

OORSPRONKELIJK:

Steden en gemeenten zijn de regisseur van het lokaal woonbeleid. De Vlaamse overheid zal de regelgeving waar mogelijk beperken tot een regelgevend kader, dit met het oog op het bevorderen van maatwerk door de lokale besturen in functie van noden, behoeften en wenselijkheden van hun woonbeleid.

HEERLIJK HELDER:

Steden en gemeenten spelen de hoofdrol in het lokale woonbeleid. Daarom zullen we de regelgeving daarover zoveel mogelijk beperken tot een regelgevend kader. We bevorderen daarmee het maatwerk, zodat de lokale besturen beter kunnen inspelen op de eigen behoeften voor het woonbeleid.

lijk helder schrijven”

Lees je tekst een keer hardop voor

DIRK: “Als je een tekst hardop leest, hoor je sneller waar het fout loopt. Als de zinnen bijvoorbeeld te lang zijn, ga je naar adem moeten happen, zoals de lezer.”

OORSPRONKELIJK:

Water is letterlijk levensnoodzakelijk en moet dan ook drinkbaar, beschikbaar en betaalbaar zijn. Met Aquafin, de rioolnetbeheerders en de drinkwatermaatschappijen waarborgen we de kwaliteit en de kwantiteit van water voor consumptie en verzekeren we de toegankelijkheid tot de nutsvoorziening. De kosten van waterwinning, -afvoer en -zuivering moeten in de prijs worden doorgerekend volgens het beginsel dat de vervuiler betaalt en met voldoende prikkels om verspilling tegen te gaan en met sociale correcties voor beschermde klanten en aandacht voor de competitiviteit en de concurrentiekracht van bedrijven.

HEERLIJK HELDER:

Water is levensnoodzakelijk. Het moet drinkbaar zijn, en beschikbaar en betaalbaar voor iedereen. Samen met Aquafin, de rioolnetbeheerders en de drinkwatermaatschappijen waarborgen we de kwaliteit en de kwantiteit van het drinkwater en verzekeren we de toegang tot water. De kosten van waterwinning, -afvoer en -zuivering moeten in de prijs worden doorgerekend volgens het principe dat de vervuiler betaalt. Er moeten voldoende prikkels zijn om verspilling tegen te gaan en beschermde klanten moeten kunnen rekenen op sociale correcties. Er moet ook aandacht gaan naar de concurrentiekracht van bedrijven.

Vermijd typische ambtenarenwoorden

DIRK: “Boodschappen worden veel lichter als je de ambtenarenwoorden zo veel mogelijk vervangt door woorden die je ook thuis aan de keukentafel gebruikt. Zo zeg je thuis niet dat iemand de afwas nog dient te doen, maar wel dat iemand de afwas nog moet doen.”

OORSPRONKELIJK:

Op middellange termijn dienen de overgedragen bevoegdheden op een inhoudelijk congruente, een efficiënte en voor de burger transparante wijze ingekanteld te worden. Om dit te realiseren, maken we, op basis van dit regeerakkoord werk van de implementatie.

HEERLIJK HELDER:

Op middellange termijn moeten we de nieuwe bevoegdheden op een consequente en efficiënte manier in ons beleid inpassen. Met dit regeerakkoord maken we daar nu al werk van.

Gebruik niet te veel bijzinnen

DIRK: “Van veel bijzinnen kun je gemakkelijk aparte zinnen maken. De lezer moet dan minder inspanningen doen om de kern van de boodschap uit de tekst te halen.”

OORSPRONKELIJK:

Gelet op de impact van de leegstaande, onbewoonbare en verwaarloosde panden op de lokale leefomgeving, en de verantwoordelijkheden die de lokale overheden vandaag reeds hebben inzake inventarisatie en opvolging van deze panden, wordt ook de fiscale verantwoordelijkheid geconcentreerd op lokaal niveau binnen een algemeen Vlaams kader dat dubbele heffing en administratieve overlast vermijdt.

HEERLIJK HELDER:

Leegstaande, onbewoonbare en verwaarloosde panden hebben een sterke negatieve invloed op de leefomgeving. De lokale overheden hebben vandaag al heel wat verantwoordelijkheden omdat ze die panden inventariseren en controleren. Daarom zullen we ook de fiscale verantwoordelijkheid voor die panden op lokaal niveau brengen binnen een algemeen Vlaams kader. Zo vermijden we dubbele heffingen en administratieve overlast.

www.heerlijkhelder.be

Test uw kennis van het

Een mens komt wat tegen als hij zich door dossiers, documenten en andere ambtelijke stukken worstelt. Bent u mee met het hippe ambtenarees of de cryptische neologismen die digitaal de ronde doen? Doe de test!

VEERLE VAN DEN BROECK EN FILIP DE MAESSCHALCK

1. Inkantelen

- A** Kastelen of gebouwen opdelen in categorieën aan de hand van de typische bovenkant van een stads- of kasteelmuur met afwisselend hoge en lage delen.
- B** Een baby net voor de bevalling nog even draaien, zodat de geboorte vlot kan verlopen.
- C** De ene entiteit in de andere integreren of opnemen.
- D** Techniek die de ILVO-collega's gebruiken om gewassen zoals lente-ui te telen.

3. Faciliteren

- A** Een groep mensen tot een gedragen conclusie helpen komen tijdens een brainstorm, oefening ...
- B** Voorzieningen zoals vergaderzalen en catering ter beschikking stellen zoals Het Facilitair Bedrijf doet.
- C** Vergemakkelijken.
- D** Faciliteren kan in alle bovenstaande betekenissen gebruikt worden.

5. Landen

- A** Ergens raken.
- B** Tot een resultaat komen, bijvoorbeeld in een project of met een bepaald beleid.
- C** Een *local area network* opzetten.
- D** Variant op jongensnaam Lander, zoals Jejoen er een is op Jeroen.

2. Stakeholder

- A** Iemand die op een of andere manier belang heeft bij wat een departement of agentschap doet: burgers, bedrijven, organisaties ...
- B** Iemand van de Studiedienst van de Vlaamse Regering die een steekproef opstelt.
- C** Eigenaar van een steakrestaurant.
- D** Iemand die de kwaliteit van de omheiningen controleert in bijvoorbeeld de domeinen van het Agentschap voor Natuur en Bos.

4. Entiteiten

- A** Verschillende fasen van bewustzijn.
- B** Verloren voorwerpen.
- C** Departementen, agentschappen en strategische adviesraden.
- D** Landen.

6. Doorbraken

- A** Een term uit Vlaanderen in Actie voor fundamentele veranderingen die nodig zijn op het vlak van bijvoorbeeld armoede of mobiliteit, en die een verbetering van 25% betekenen.
- B** Fenomeen dat optreedt bij een hevige variant van buikgriep.
- C** Muren uitbreken tijdens een verbouwing.
- D** Als een band plots bekend wordt.

ambtenarees

7. Kortsluiten

- A** Wat je hersenen doen als je iets niet begrijpt.
- B** Je eigen wil doordrukken.
- C** Iets afstemmen met alle betrokken partijen van een project.
- D** Een nota schrijven.

8. Implementeren

- A** Testen of het brandalarmsignaal in een gebouw goed werkt.
- B** Een samenwerking aangaan met een ander departement of agentschap voor een welbepaald project.
- C** Stoppen met een aanpak, systeem of iets anders dat niet werkt.
- D** Iets nieuws invoeren in de werking van je departement of agentschap (een nieuw systeem, een nieuwe standaard ...).

9. Uitscheidingscijfers

- A** Cijfers die aangeven hoe energiezuinig je woning is.
- B** Cijfers die aangeven hoeveel voedingsstoffen de mest van varkens, kippen en andere dieren mag bevatten.
- C** Cijfers die aangeven hoeveel keer per dag personeelsleden gemiddeld naar het toilet gaan.
- D** Cijfers die aangeven hoeveel vervuilende gassen fabrieken mogen uitstoten.

10. Kunstwerken

- A** Bruggen en andere bouwwerken van de collega's van Mobiliteit en Openbare Werken.
- B** De nota's die elke week weer op de Vlaamse Regering verschijnen.
- C** De personeelsleden van de Vlaamse overheid.
- D** Bossen, heide en natuurdomeinen die door het Agentschap voor Natuur en Bos worden beheerd.

11. Actoren

- A** Een verouderde meervoudsvorm van acteur.
- B** Alle betrokken partijen.
- C** Landbouwvoertuigen, andere dan tractoren.
- D** De acties van Toerisme Vlaanderen om meer mensen warm te maken voor een bezoek aan Vlaanderen.

12. Transversaal

- A** Het transport van verse vis.
- B** Horizontaal, over de beleidsdomeingrenzen heen
- C** Dienstreis die met openbaar vervoer gebeurt.
- D** De periode waarin voetbalclubs transfers mogen doen.

“Ik krijg elk publiek

warm”

Het liefst komt hij het podium af om tussen zijn fans te gaan zingen. Phil Hunter leeft voor zijn publiek. Toch zou Marc Dejaeger, want zo kennen zijn collega's bij het Departement Onderwijs en Vorming Phil Hunter, zijn andere 'carrière' op de verzendingsdienst niet kunnen missen. "Ik heb die afwisseling nodig. Bovendien is succes in de showbizz iets gevaarlijks: het kan van de ene op de andere dag zomaar gedaan zijn."

VEERLE VAN DEN BROECK · FOTO LIEVEN VAN ASSCHE

Twee full-cd's, een videoclip, geregisseerd door Diego van de Pitaboys (bekend van *Waar is da feestje?*), een fanreis, een jaarlijkse boottocht met barbecue en een verjaardags- en fanbal met schlagergrootheden als Salim Segers en Danny Fabry, Phil Hunter heeft het allemaal. Het begon tijdens zijn jeugd. "Als tiener zong ik tijdens de weekends op bals en *café chantants* met Armando, de organist van een lokaal balorkest. We verloren elkaar uit het oog en zestien jaar lang stond ik niet meer op de planken." Tot Marc en zijn vriend Maurice zelf een shownamiddag organiseerden in 2006. "Maurice is een enorme liefhebber van Vlaamse klassiekers en samen met hem ging ik geregeld naar optredens van bekende artiesten zoals Johnny White, mijn latere leermeester. Dat inspireerde ons om zelf een muzikale namiddag te organiseren. Maurice vroeg me plots of ik geen zin had om een gastoptreden te doen. Ik heb geen seconde getwijfeld. Het was heerlijk om weer op het podium te staan. Toen is ook Phil Hunter geboren. Hunter komt

Marc De Jaegher, alias Phil Hunter, tussen zijn fans. "Artiesten die na mij het podium op moeten, zijn altijd blij omdat de mensen al goed opgewarmd zijn."

van Dejaeger en voor Phil haalde ik mijn inspiratie bij Phil Kevin."

Fandag

Maurice speelde een belangrijke rol in Marcs tweede carrière. "Plots had hij een volledige fandag voor mij georganiseerd, als verrassing. Later kreeg ik de kans om elke maand in de zaak van Johnny White (*die vorig jaar overleed, red.*) op te treden en zo ging de bal aan het rollen. Sindsdien heb ik tien singles en twee full-cd's opgenomen. Het liefst zing ik warme, gevoelige liedjes. Voorlopig schrijf ik niet zelf. Mijn voormalige collega van de Rijksdienst voor Pensioenen, Marc Bamps, zorgt voor de teksten. Voor de muziek doe ik een beroep op andere mensen. Ik neem ook geregeld covers op. Will Ferdy was er zelfs bij in de studio toen ik mijn versie van zijn *Christine* opnam."

Bezwete T-shirts

Intussen telt de fanclub van Phil Hunter meer dan honderd leden, onder wie ook enkele collega's. "Zij komen geregeld naar optredens. Ik heb al twee keer voor collega's opgetreden. Mijn tofste optreden was voor studenten in Gent. We waren een beetje bang dat ze met tomaten zouden gooien, maar ik heb nog nooit een enthousiaster publiek gehad. Ze zwaaiden met hun bezwete T-shirts

boven hun hoofd en gooiden ze op het podium. Eigenlijk heb ik nog nooit lacherige reacties gekregen."

Marc houdt van zijn fans, zo veel is duidelijk. "Ik hou ervan het publiek te bescapen, hen enthousiast te laten meedoen. Artiesten die na mij het podium op moeten gaan, zijn altijd blij omdat de mensen al goed opgewarmd zijn. Ik blijf mezelf. Geen glitterpakken voor mij. Het meest comfortabel voel ik me in een hemd en dat draag ik dan ook tijdens optredens."

Weekendwerk

"Mijn carrière is perfect te combineren met mijn werk. Ik sta meestal tijdens het weekend op het podium, onder meer aan zee. Alleen voor schlagermiddagen in bijvoorbeeld De Kaasboerin in Mol-Postel kan ik me niet engageren, omdat die twee of drie keer per week plaatsvinden. Af en toe neem ik vakantie voor een seniorennamiddag."

Of de schlagerwereld een harde wereld is? Helemaal niet, volgens Marc. "Willy Sommers, Christoff, Luc Steeno, dat zijn allemaal vriendelijke mensen. Of je nu een grote of een minder bekende artiest bent, iedereen krijgt een knuffel of een hand. Sommige 'kleinere' artiesten zijn wel eens jaloers, maar dat is een minderheid."

Het is moeilijk om zijn muziek op de radio te krijgen. "Ik word geregeld gedraaid op de vrije radio, maar Radio 2 is voorlopig niet haalbaar. Mijn muziek kwam helaas nog niet in aanmerking voor hun programmatie."

Marc aan het werk zien?
Surf naar www.philhunter.be

Mag u naar huis gaan bij ziekte of ongeval?

Als u ziek bent, gaat u naar de dokter en blijft u thuis. Maar wat doet u als u 's morgens fit op het werk aankomt en in de loop van de dag ziek wordt? En wat als u zich verwondt of een ongeval hebt op het werk?

GUDRUN DE WAELE

Uw EHBO-hulpverlener is uw eerste aanspreekpunt als er iets aan de hand is, voor alle departementen en agentschappen die onder de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming vallen. Sinds 1 januari 2015 is de regeling overal dezelfde, en is er ook in de Brusselse Noordwijk niet langer een verpleegkundige bij wie u terecht kunt.

Kan ik ergens een verpleegkundige raadplegen?

Nee, er is geen verpleegkundige wachtdienst meer, ook niet telefonisch. Bij een medisch probleem op het werk raadpleegt u eerst uw EHBO-hulpverlener, en daarna eventueel een arts.

Wat kan uw EHBO-hulpverlener doen?

EHBO-hulpverleners zijn opgeleid om eerste hulp te bieden. Dat betekent dat ze bijvoorbeeld wonden kunnen verzorgen, een verband kunnen aanleggen of kunnen reanimeren indien nodig. Als de hulpverlener niet zeker weet hoe ernstig uw toestand is, zal hij u aanraden een dokter te raadplegen of naar het ziekenhuis te gaan. In ernstige gevallen zal hij een hulpdienst bellen.

Wat kan uw EHBO-hulpverlener NIET doen?

EHBO-hulpverleners zijn geen verpleegkundigen of verzorgers. Als u zich bijvoorbeeld thuis hebt ver-

brand, is het niet de bedoeling dat u uw EHBO-hulpverlener de wond laat verzorgen. Ook voor medicatie kunt u niet bij hem terecht: EHBO-hulpverleners mogen u geen medicijnen geven. Er zitten geen geneesmiddelen in de EHBO-koffers.

Wie beslist of u naar de dokter of naar het ziekenhuis mag gaan?

Uw directe leidinggevende geeft de toestemming om naar het ziekenhuis of naar de dokter te gaan. Ook als u ziek wordt op het werk en naar huis wilt gaan, vraagt u daarvoor toestemming aan uw leidinggevende.

Moet ik dan alleen naar het ziekenhuis gaan?

Binnen de Vlaamse overheid geldt de afspraak om collega's niet alleen naar het ziekenhuis te laten gaan. In principe gaat er dus iemand met u mee. Dat kan de EHBO-hulpverlener zijn, maar dat mag ook een andere collega zijn.

Wat doe ik bij een arbeidsongeval?

Meld het ongeval bij uw leidinggevende en laat u meteen onderzoeken in het ziekenhuis of bij uw huisarts. Neem zeker een aangifteformulier model B mee als u vertrekt op het werk. Dat vindt u bij 'Nuttige documenten hulpverlener' op www.bestuurszaken.be/hulpverlener-bij-de-vlaamse-overheid. Laat het formulier invullen door de dokter die u behandelt.

Conclusie

U mag naar huis of naar de dokter gaan, maar pas na de goedkeuring van uw leidinggevende.

De lijsten van de EHBO-hulpverleners per gebouw vindt u op www.bestuurszaken.be/ehbo.

Welkom, nieuwe collega's!

De komende maanden heten we opnieuw 500 federale collega's welkom die naar de Vlaamse overheid overstappen door de zesde staatshervorming. Ditmaal gaat het om collega's die met werk en arbeidsmarkt bezig zijn. Een paar tientallen komen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO), de rest komt van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), zoals Erika Barbier. Zij stapt op 1 april over naar de VDAB.

MAARTEN DE GENDT
FOTO JONAS ROOSENS

Tot nu werkte Erika Barbier in het werkloosheidsbureau van Brugge, in het team dat controleert of werkzoekenden genoeg inspanningen doen om een job te vinden. "Dat betekent dat we verschillende verhoren voeren met werkzoekenden. Al gebruik ik zelf het woord 'verhoor' niet graag. Het eerste verhoor is gewoon een gesprek, waarbij ik probeer de werkzoekende wat beter te leren kennen.

Soms geef ik tips en verwijs ik door naar andere organisaties die kunnen helpen. Of stel ik een contract op waarin de werkzoekende het engagement aangaat om bijvoorbeeld een opleiding te volgen. Vanaf het tweede of derde verhoor kunnen we ook sancties opleggen als we merken dat werkzoekenden zich niet aan hun contract houden of te weinig inspanningen blijven leveren. Als sanctie kunnen we bijvoorbeeld hun werkloosheidsuitkering tijdelijk of definitief stopzetten."

Erika Barbier (39)

- Functie: facilitator
- Van: RVA
- Naar: VDAB

Erika's job als facilitator overlapt een stukje met wat de VDAB-consulenten doen, geeft ze toe. "Nu we samensmelten, wordt het duidelijker opgedeeld. Alles wat met begeleiding te maken heeft, gaat naar de consulenten. Ik blijf alleen nog de verhoren doen om te beslissen of er een sanctie nodig is. Dat deel van het werk ligt mij het meest. Het voelt voor mij niet aan als een oordeel vellen over mensen. Ik probeer duidelijk te maken dat ik niet willekeurig beslis, maar dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor hun sanctie."

Erika staat te springen om naar de VDAB te gaan. "Ik ken alle

VDAB-consulenten in de regio al, want ik heb de voorbije tien jaar vaak met hen samengewerkt. Dat maakt de overstap makkelijk. Mijn nieuwe standplaats wordt het VAC in Brugge, maar ik zal veel op verplaatsing werken. En dat vind ik alleen maar positief." Al zal Erika haar huidige dienst ook wel missen. "Ik was er van bij de start in 2004 bij, en heb de dienst mee opgebouwd. Het is altijd moeilijk om zoiets los te laten. Bovendien krijgen we heel veel ruimte om zelf ons werk, onze uurroosters en onze vakantie te plannen. Ik weet niet of dat bij de VDAB ook zal kunnen. Ik hoop dat ze daar ook flexibel zijn."

Erika Barbier van de RVA kijkt uit naar haar overstap naar de VDAB.

Wilt u een van uw collega's bedanken? Staat iemand voor een nieuwe uitdaging? Of is uw collega net getrouwd? Stuur uw nominatie met een foto en een paar zinnen uitleg naar 13@vlaanderen.be.

“Redders in nood”

Dienst Derdenges chillen,
Departement Financiën en Begroting

EEN BLOEMETJE VOOR

**Conny Carlu (in witte trui) en
Isabelle Van De Kerkhove**

“Bedankt dat jullie onze dienst zijn komen versterken toen we door vertrekkende en zwangere medewerkers en collega's die met vakantie gingen, even met een personeelstekort zaten. Het is super hoe jullie de materie van onze dienst in korte tijd hebben aangeleerd en ons hebben ondersteund waar jullie konden. Als onafscheidelijk team zijn jullie een geweldige hulp geweest voor onze dienst.”

EEN BLOEMETJE VOOR

Rita Van Poucke, vloerhostess

"Dankzij jou, je enthousiasme en je glimlach komen we allemaal graag naar ons werk. De heerlijke koffie die je elke morgen zet, doet wonderen. We kunnen altijd bij jou terecht. Daarnaast ben je erg gedreven en plichtsbewust. We willen je bedanken voor je jarenlange inzet en hopen dat je nog enkele jaren bij ons blijft."

**"Jouw heerlijke
koffie doet
wonderen"**

Agentschap Wegen en Verkeer,
district Brugge

EEN BLOEMETJE VOOR

Guido Nuyts

*"Je bent een gedreven collega en persoon,
geen excessen, veel naturel, doe maar gewoon.
Je hoge knuffelgehalte en attenties
maakten je sympathiek en geliefd,
zelfs tot in onze bezwaarcommissies.*

*We verliezen een collega en een werkkraft.
Voortaan ben je beschikbaar, dag en nacht,
voor degenen die je liefhebt in je intieme kring.
Dank, Guido, voor je inzet in onze werkomgeving!*

*Geniet nu maar van de tijd die op je afkomt,
maar zorg ervoor dat je ons niet weggomt!"*

"Hoog knuffelgehalte"

De afdeling Vlaamse Sociale Bescherming,
Zorg en Gezondheid

EEN BLOEMETJE VOOR

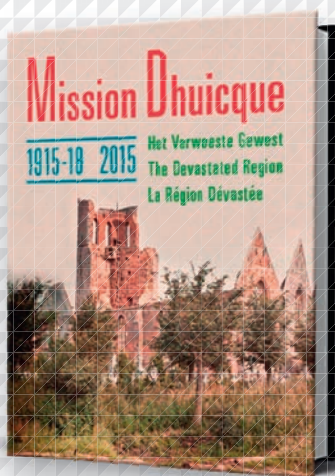
Aneta Lekawska, inburgeringsconsulente

"Je klanten krijgen de best mogelijke dienstverlening van je. Je bent uiterst bekwaam en hebt een open geest. Daarnaast ben je voor ons een onmisbare collega: je staat altijd klaar om een helpende hand te bieden, ondanks je overvolle agenda. Meer nog: je bent heel attent voor anderen en een heel aangename collega om mee samen te werken."

"Onmisbare collega"

VDAB-werkwinkel Brugge

Win

5 fotoboeken **Mission Dhuicque**

De *Mission Dhuicque* wou middel-eeuwse stadscentra, kerken en kloosters in West-Vlaamderen inventariseren en beschermen tegen de verwoesting van de Eerste Wereldoorlog. Naarmate de oorlog vorderde, kwam dit team van architect-fotograaf Eugène Dhuicque vaak te laat. Wat een kurkdroge foto-inventaris moest worden, ontwikkelde zich tot een eigenzinnige reeks portretten van gehavende monumenten. Fotograaf Kris Vandevorst van Onroerend Erfgoed maakte een selectie, waaronder tientallen unieke kleurenfoto's, en combineerde ze met hedendaagse foto's van het in ere herstelde erfgoed.

Wie wil winnen, vult uiterlijk op 15 april ons wedstrijdformulier in op www.vlaanderen.be/13.

10 x 2 kaartjes

De Brug

Wat?

Bij de brug over het Albertkanaal in Vroenhoven komen twee verhalen samen: het begin van de Tweede Wereldoorlog en de wereld van kanalen en binnenvaart. Het gloednieuwe belevingscentrum 'De Brug' brengt die twee samen op een innovatieve, boeiende en interactieve manier. U ontdekt er alles over het begin van de oorlog in Zuidoost-Limburg op 10, 11 en 12 mei 1940. Daarnaast maakt u kennis met wat de collega's van De Scheepvaart allemaal doen. U ziet hoe een sluis werkt. Een quiz test uw kennis. U wordt uitgedaagd om een binnenschip door een sluis te sturen. Een robot bouwt voor u een brug.

Link met de Vlaamse overheid?

'De Brug' is een initiatief van nv De Scheepvaart, in samenwerking met de gemeente Riemst en met steun van de Provincie Limburg.

5 x 2 kaartjes **Brigitte Kaandorp**

De Koningin van het Nederlands Cabaret, tevens de Zangeres des Vaderlands, komt op 15 april naar de AB in Brussel. Tijdens haar show *Kaandorp Grande de Luxe Extra Plus* brengt ze klassiekers, maar ook een paar nieuwe hits. In navolging van Ramses Shaffy, André Hazes, Abba en Doe Maar zingt de diva de gouden liedjes uit haar grootse en nu al ruim dertigjarige carrière, terwijl ze het herinterpreteren van haar leven in eigen hand neemt, want "ik ben weliswaar nog niet dood of uit elkaar, maar waarom zou ik daar op wachten?"

10 VIP-bons Sportimonium

Pluspasvoordeel

In Sportimonium op het Bosodomein in Hofstade ontdekt u alles over 150 jaar sport in België. Foto's en affiches, verrassende objecten, glanzende trofeeën en grappige beelden geluidsfragmenten vertellen hoe sport in de twintigste eeuw evolueerde tot een maatschappelijk fenomeen met vele betekenissen. U kunt er ook voorwerpen bewonderen van legendarische sporthelden zoals Eddy Merckx, Jean-Marie Pfaff of Tia Helbaut. Tot 18 december loopt er een expo over de geschiedenis van de schermsport in België. Daarnaast zijn er workshops en tal van andere activiteiten. Een VIP-bon geeft toegang tot het Sportimonium voor twee volwassenen en twee kinderen (-26 jaar) en u krijgt vier koffiemokken mee uit de museumshop. Een parkeerplaatsje is niet in de prijs begrepen. Niet gewonnen? Met uw PlusPas betaalt u 3 euro in plaats van 5 euro.

5 x 2 kaartjes Het rijk van de sultan

Nog tot 31 mei kunt u in BOZAR in Brussel het Ottomaanse rijk ontdekken aan de hand van westerse schilders en denkers uit de renaissance. Na de val van Constantinopel in 1453 oefende de Ottomaanse beschaving een veelzijdige aantrekkingskracht uit. In de tentoonstelling *Het rijk van de sultan. De Ottomaanse wereld in de kunst van de renaissance* herbeleef u dat scharniermoment waarop twee culturen elkaar ontmoetten en beïnvloedden, ondanks vooroordelen en militaire conflicten. Laat u betoveren door de wereld van de Ottomanen zoals ook Bellini, Dürer, Titiaan, Tintoretto, Memling en andere kunstenaars dat deden.

1 exemplaar 1914-1918: 100 jaar later

In opdracht van het Departement internationaal Vlaanderen creëerde Standaard Uitgeverij Professional het boek *1914-1918: 100 jaar later*. Dat vertelt hoe de Eerste Wereldoorlog de hele wereld door elkaar schudde en hoe uit de assen van de gruwelijke oorlog een nieuwe wereld ontstond. Uit de modder en de ellende in Vlaanderen groeiden daarna het algemene stemrecht en de emancipatiebewegingen. Acht verhalen in dit boek van Katrien Steyaert en Katrijn Van Giel (foto's) vertellen hoe in Vlaanderen de nieuwe wereld een gezicht kreeg.

3 exemplaren Expatgids

Steeds meer Vlamingen wonen en werken in het buitenland. Nathalie Van der Perre en Koen Van der Schaege bieden met hun *Expatgids voor wonen en werken in het buitenland* een houvast voor al wie buitenlandplannen heeft: expat, emigrant, ondernemer, pendelaar, student ... Het boek toont alle facetten van het emigratie- en expatriatieproces van a tot z, zonder taboes. De auteurs verzamelden een waaier aan informatie, die ze doorspekten met getuigenissen van Vlamingen in het buitenland. Zo ook van collega's Julie Bynens (vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering) en Mieke Pynnaert (Vlaams economisch vertegenwoordiger). Het boek kwam tot stand met de steun van het Departement internationaal Vlaanderen.

50 x 2 kaartjes Brussels Philharmonic en Vlaams Radiokoor

13 mag telkens 10 duokaartjes weggeven voor drie concerten van Brussels Philharmonic en voor twee concerten van het Vlaams Radiokoor.

Brussels Philharmonic

- 27 maart: *Entartete Musik* (Flagey, Brussel)
- 4 april: *Musica Ex Machina* (Bozar, Brussel)
- 18 juni: *Bruckner 7* (Flagey, Brussel)

Vlaams Radio Koor

- 13 mei: *Russian Ragtime* (Concertgebouw, Brugge)
- 21 mei: *Russian Ragtime* (Flagey, Brussel)

Info

- www.bozar.be
- www.abconcerts.be
- www.brusselsphilharmonic.be
- www.sportimonium.be
- www.debrugvanvroenhoven.be

Jackpot

In de strijd tegen corruptie vonden de Chinese autoriteiten ruim 37 kilo goud bij een ambtenaar, met een waarde van zo'n 15 miljoen euro. De ambtenaar was de baas van het drinkwaterbedrijf van een district in het noordoosten van China. Hij wordt beschuldigd van omkoping, misbruik van publiek geld en verduistering. Dit is maar één zaak in een lange reeks die door het staatspersbureau als 'kleine functionarissen, grote corruptie' wordt bestempeld.

Crimineel

Ambtenaren bij de Indiase overheid moeten al ver over de schreef gaan, willen ze ontslagen worden. Maar 24 jaar lang niet op je werk verschijnen is zelfs in India reden voor ontslag. Een ingenieur bij Centrale Publieke Werken vroeg in 1990 vakantie, maar die werd hem geweigerd. Dus besliste de man om thuis te blijven. In 1992 werd de ambtenaar 'schuldig' bevonden aan opzettelijke afwezigheid, maar het duurde nog 22 jaar voordat het ontslag geregeld was. Daar moest zelfs een minister aan te pas komen.

Koopjes

De FOD Financiën verkoopt nu ook in beslag genomen goederen via de populaire veilingssite eBay. Het gaat om goederen waarvan de opbrengst dient om een schuld in te lossen. Verder op eBay: verbeurd verklaarde goederen die bij een misdrijf zijn gebruikt, nalatenschappen zonder erfgenamen of afgeschreven wagens en kantooormateriaal van overheidsdiensten. Zelfs goederen die nooit bij BPost zijn afgehaald of die reizigers op de tram, bus of metro hebben laten liggen, vind je op de veilingssite. Wie dus een koopje wil doen, kan daarvoor nu op vier plaatsen terecht: de openbare veilingen in de verschillende provincies, de verkoop in de Fin Shop in Haren, de website finshop.belgium.be en eBay.

Rijksschoonmaker

Wie een propere overheids carrière ambieert, kan binnenkort bij onze noorderburen terecht. Daar starten ze volgend jaar met een Rijksschoonmaakorganisatie. Die gaat echter geen witwaspraktijken of frauderende ambtenaren opsporen. Nee, de organisatie stelt schoonmaakpersoneel aan dat na verloop van tijd ook rijksambtenaar wordt. Tegen 2020 moeten er zo'n tweeduizend schoonmakers in dienst zijn. Wie nu in dienst is, wordt pas ambtenaar na afloop van het huidige contract. In de jaren negentig werd het schoonmaken uitbesteed omdat het toenmalige kabinet het geen kerntaak van de overheid vond. In het regeerakkoord van Rutte II verandert dat opnieuw. En zo komt alles terug.

Stoppen met staken

De Nederlandse vakbond De Unie, die vooral ambtenaren, hoger en leidinggevend personeel vertegenwoordigt, beslist in 2015 het staken te staken. De vakbondsvoorzitter vindt staken niet meer van deze tijd. "De arbeidsmarkt verandert, daarom moeten werknemers mee veranderen. Wie dat ontkent, leeft in een andere eeuw. Bij die houding past het niet om met het mes op tafel de gesprekken aan te gaan", meent hij. In 2015 wil hij de plooiën aan de onderhandelingstafel gladstrijken. De voorzitter van de vakbond FNV, met meer dan een miljoen leden, wijst de beslissing van De Unie af. "Een vakbond die nooit staakt, is als een tijger zonder tanden", vindt hij.

PUZZEL

overzet- boot		kilogram		iem. zonder onderdak		Vlaanderen		op die wijze			grootouder		compact disk	bevoegdheid Vl. minister Homans
jongeren- zorg		zonder gelijke		dial-up		grafvaas		reisdeken		bevoegdheid Vl. minister Gatz	Europese taal		dun	
										wier				
plus			tijdmaat				avenue						daar	
toiletzitting			taille				kerel						hoge bergtop	
				idee							echo			
				netto registerton							100 jaren	3		
boeren- grond	ooit					dooier								Bijbelse hoge priester
	melder van onregel- matigheden					wapen- uitrusting								
										vinylplaat				
										veelzijdig				
groot appartement		afvalhoop						etter					lage druk	
		stadium				1		recording					lichtbeeldje	
					zeemacht		ruzie (Eng.)				aanwijzend voornaamw.			
			7	bladzijde			herkauwend dier				Hawaïaanse groet			
bazige vrouw			metalen band								luaiaard			vluchtige stof
armholte			muze v.h. minnedicht							5	centiliter			
						hergebruik								
						geliefde								2
lof				maand				parasiet					spil	
binnen				compost				oneffen					bezittelijk voomw.	
		vriend (Fr.)				brandgang					gastheer			
		Griekse hoofdstad				ogenblik					Turks bevel- hebber			
verborgen							lansier					6	bedden- goed	
brede rijbaan							streling met tong							
	4										zeelt			
											weke brij			
in handen			touw (Ind.)					regenachtig					anno domino	
			biljartstok					zelfkant					Mohammed. naam	
scheeps- vloer				loofboom		kinderen niet toegelaten				Turkse drank				
elegant geklede man						terabyte				rivier in Italië		8		
					9					Europees land				
gigant					bevoegdheid Vl. minister Turtelboom									

Met de letters uit de genummerde vakjes van het kruiswoordraadsel kunt u het sleutelwoord vormen. Surf uiterlijk op 15 april naar www.vlaanderen.be/13 en vul daar de oplossing op ons wedstrijdformulier in.

U maakt dan kans op een aankoopcheque!

[illegible]

De oplossing van de vorige puzzel vindt u op www.vlaanderen.be/13.

Heerlijk helder

COLUMN

“Betaalt de verzekeringsmaatschappij nu een deel van de kosten voor de herstelling van onze verwarming of niet?” Ik kijk manlief vertwijfeld aan. “Euhm, ik denk het”, klinkt het niet helemaal zeker. Heerlijk, zo’n brief van je verzekeringsmakelaar vol juridische termen en vakjargon. Helder, dat is wat anders. Zelfs mijn diploma Germaanse Talen volstaat niet om gewapend te zijn tegen die stroom van onduidelijke termen.

Vage woorden en vakjargon, ik erger me er steeds meer aan. Ze zijn puur tijdverlies. Een halfuur om zo’n brief te begrijpen. In die tijd had ik twee hoofdstukken in mijn (spannende) *Game of Thrones*-boek kunnen lezen. Een telefoon van een kwartier naar de verzekeringsagent om te dubbelchecken of onze interpretatie van zijn brief correct is. Nog een hoofdstuk in mijn boek en een kwartier dat hij had kunnen besteden aan andere klanten.

Ik ben dan ook erg blij met ‘Heerlijk Helder’, een initiatief van het Radio 1-programma *Hautekiet* dat duidelijke communicatie aanmoedigt. Een panel, met onder meer collega’s van onze dienst Taaladvies, herschrijft voorbeelden van slechte communicatie in begrijpelijke taal. Een van de eerste teksten was het Vlaams Regeerakkoord. Niet verwonderlijk, want ook bij de overheid kunnen we er wat van.

In mijn werk kom ik elke dag onbegrijpelijke woorden tegen. Mijn favoriete voorbeeld is faciliteren. Vijf jaar lang heb ik op het intranet nieuwsberichten gepubliceerd over de opleiding faciliteren. Vijf jaar lang heb ik gedacht dat collega’s daar konden kennismaken met het systeem om vergaderzalen en catering te reserveren. Pas onlangs ontdekte ik dat facili-

teren in dit geval iets helemaal anders betekent: een groep mensen tot een conclusie helpen komen waar ze zich allemaal in kunnen vinden, bijvoorbeeld tijdens een brainstorm.

Als ik verlicht dictator was - een mens mag dagdromen - kwam er een verbod op het woord faciliteren. Want het zegt niets. Mijn lijstje zou nog langer zijn: transversaal, stakeholders, uitrollen ... Woorden waar alternatieven voor bestaan of die perfect omschreven kunnen worden. En de lijst blijft maar aangroeien. De strijd tegen dwaze termen is als onze stukgesprongen verwarming: dweilen met de kraan open. De laatste woordgruwel die ik spotte, is inkantelen. Wat is er in godsnaam mis met het woord fuseren? Bij inkantelen denk ik spontaan aan waterboarden, de foltertechniek van de Amerikaanse geheime dienst.

Ik stel dan ook voor dat we als Vlaamse overheid het Heerlijk Helderlabel van Radio 1 proberen te halen. En stoppen met nieuwe woorden en termen te verzinnen die niemand begrijpt. Noem een kat gewoon een kat. Als het beest een overheidsproduct was, heette ze vast een wollig felien* ademend zoogdier, om toch maar alle 1001 nuances te vatten die we zelf belangrijk vinden. Dat de eindgebruiker het begrijpt, is maar een detail. Vanaf nu dus duidelijke taal. En wie weet, inspireren we mijn verzekeringsmakelaar wel. Zodat ik in het vervolg meteen bij zijn eerste brief weet dat we niet helemaal alleen opdraaien voor de herstellingskosten van onze verwarming.

*katachtig was te gemakkelijk, sorry

“Noem een kat gewoon een kat”

Veerle Van den Broeck, redacteur

 www.twitter.com/veerlevan13

LEZERS AAN HET WOORD

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina's plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij elk artikel een reactie posten.

TAALTIP

Hoe verwijst je in een tekst naar *ambtenaar* als je met dat woord zowel naar mannen als naar vrouwen verwijst?

Naar woorden die zowel op mannen als op vrouwen slaan, kun je verwijzen met de mannelijke vormen *hij*, *hem* en *zijn*. Voor alle activiteiten die een ambtenaar naast zijn ambt uitoefent, moet hij uitdrukkelijk toestemming vragen.

Als je vindt dat de mannelijke vormen niet seksneutraal zijn, kun je het probleem omzeilen door bijvoorbeeld een meervoud te gebruiken: *Voor alle activiteiten die ambtenaren naast hun ambt uitoefenen, moeten ze uitdrukkelijk toestemming vragen*. Als je naar de lezer van je tekst verwijst, kun je beter de rechtstreekse aanspreekvormen gebruiken. Je kunt dan bijvoorbeeld schrijven: *Als ambtenaar moet u voor elke activiteit die u naast uw ambt uitoefent, uitdrukkelijk toestemming vragen*.

Tip: Bezoek de volledig vernieuwde site van de Taaltelefoon: www.taaltelefoon.be. Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25.

Reactie op 'Het grote diversiteitsdebat' met diversiteitsambtenaar Alona Lyubayeva en administrateur-generaal Eddy Guillems van Audit Vlaanderen, 13 nr. 51, januari 2015

Nieuwe medewerker met een beperking, dankzij interview in 13

Als vervolg op het interview in 13 wil ik graag meegeven dat Audit Vlaanderen ondertussen een selectieprocedure achter de rug heeft en dat het agentschap nu een nieuwe medewerker met een beperking in dienst heeft. Eddy Guillems zei in het artikel dat hij al een paar keer zonder succes geprobeerd had om iemand met een beperking aan te trekken. Ik had toen beloofd om bij de volgende vacature ondersteuning te bieden. En dat is ook gebeurd. Er waren 23 kandidaten met een beperking of chronische ziekte. Daarvan zijn zes kandidaten door de selectie geraakt en uitgenodigd voor het eindgesprek. Stuk voor stuk goede kandidaten, die allemaal geschikt waren voor de job. Dat allemaal dankzij het interview in 13 én onze vastberadenheid.

Alona Lyubayeva, Vlaams diversiteitsambtenaar

Vraag van de maand

Wat had u altijd al willen weten? Hebt u een prangende vraag over het reilen en zeilen binnen de Vlaamse overheid? Mail ze naar 13@vlaanderen.be en wij zoeken het voor u uit!

"In de koffiehoeek zijn de thermoskannen onlangs vervangen door een koffieautomaat. Elke drank die je kunt kiezen, heeft blijkbaar ook een code in de vorm van een nummer. Hoe werkt die code juist?"

Greet Bohets, Het Facilitair Bedrijf: "Met de code kun je snel en makkelijk een drank kiezen. Als je geregeld dezelfde koffie of thee drinkt, hoef je alleen het nummer van je lievelingsdrank in te toetsen. De code verschijnt als je je keuze hebt gemaakt. Bijvoorbeeld '020' voor sterke koffie met melk of '391' voor een sterke cappuccino. Zo hoef je niet altijd de sterkte van je koffie of thee in te stellen of te kiezen voor melk en suiker. In alle grote gebouwen van de Vlaamse overheid staan dezelfde koffieautomaten, maar de codes zijn in elk gebouw anders."

COLOFON

Driemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel, tiende jaargang, nr. 52 april-mei-juni 2015

Hoofdredactie: Leen De Dycker

Coördinatie: Petra Goovaerts

Eindredactie: Veerle Van den Broeck, Taaladvies

Redactie: Leen De Dycker, Maarten De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veerle Van den Broeck, Kathleen Vereecke, Frank Willemsse

Adresbeheer en wedstrijden: Mariëlle Neckebroek en Kathleen Peeters

Puzzel: Freddy Roegiest

Strip: Simon Spruyt

Lay-out: Cypres nv, Leuven

Druk: die Keure, Brugge

Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Departement Kanselarij en Bestuur, cluster Communicatie, Leen De Dycker, Boudewijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel.

Collega's die met pensioen gaan, kunnen 13 blijven ontvangen. Schrijf u in via www.vlaanderen.be/13 of via het redactiesecretariaat. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen.

Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudewijnlaan 30 bus 20 (kamer 6C56), 1000 Brussel, tel.: 02 553 58 93, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

Zo vermijdt u een dubbel abonnement op 13

Krijgen u en uw partner allebei 13 in de bus en is één keer genoeg? Doe dan net zoals 400 andere lezers van 13 en laat het ons weten via 13@vlaanderen.be. Dan zorgen we ervoor dat twee voortaan één wordt!

10
TIPS

13-magazine · 53

MAZELEN GEEN KINDERZIEKTE!

Je mazelenvaccinatie, maak er een punt van.

Ben je tussen 20 en 45 jaar? Dan is de kans groot dat je onvoldoende bent gevaccineerd. Jaag jezelf en anderen niet onnodig de mazelen op het lijf. Check je vaccinatiestatus en bespreek het met je arts.

De Mazelenman legt het je uit op **VACCINATIEWEEK.BE**

Vlaanderen
is zorg

AGENTSCHAP
ZORG & GEZONDHEID

“
In onze samenleving zijn ambtenaren de paria's van de paria's: niemand neemt het voor hen op.”

Frank Van Massenhove, Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid,
(*De Standaard*, 17 december 2014)

“
Zijn de besparingen gerealiseerd binnen de voorgenomen uitgangspunten, in het bijzonder met het behoud van de kwaliteit van de dienstverlening en met het behoud van de werkbaarheid?”

Het Rekenhof neemt in een audit de personeelsbesparingen bij de Vlaamse overheid onder de loep. Het rapport wordt in de lente van 2016 verwacht.
(*De Morgen*, 4 maart 2015)

“
De doe-het-zelfwandeling is het zoveelste hoofdstuk in de almaar hilarischer wordende verhuisoperatie van 2600 Vlaamse ambtenaren naar een nog te bouwen kantoorgebouw één kilometer verder dan hun huidige kantoren.”

De geplande verhuizing in 2017 naar de terreinen van **Thurn en Taxis** in Brussel wordt door sommige media grondig opgevolgd.
(*Het Nieuwsblad*, 5 februari 2015)

“
We staan er in Vlaanderen helemaal niet zo slecht voor. Die boodschap hadden we bij het begin van de Vlaamse Regering duidelijker moeten brengen.”

Minister-president **Geert Bourgeois**
(*De Tijd*, 7 januari 2015)

“
We zitten met zeer zwaar onweer.”

De lage inflatie is slecht nieuws voor de Vlaamse begroting, beseft minister-president **Geert Bourgeois**.
(*Terzake*, 23 februari 2015)

“
Gedaan met administraties als Bloso, dat allerhande voorschriften eist in ruil voor een sportsubsidie en dat die voorschriften achteraf regel per regel gaat verifiëren.”

Minister-president **Geert Bourgeois** wil een administratie die minder regels oplegt.
(*De Tijd*, 7 januari 2015)

“
De primitieve onderhandelingscultuur binnen de overheid werkt niet om zo'n moeilijke besparingsklus te klaren.”

Elke Wambacq, diensthoofd bij het INBO, hekelt op haar blog de 'ploeterbesparingen' bij de Vlaamse overheid.
(elkewambacq.org/2015/01/17/ploeterbesparingen, 17 januari 2015)

NATUUR BRENGT JE BUURT OP SMAAK

V.U. Marleen Evenepoel, Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

DAG VAN HET PARK

ZONDAG 31 MEI 2015

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

www.dagvanhetpark.be

Vlaanderen
is natuur